

GORENJSKI GLAS

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA ZA
GORENJSKO

stran 5

ZANAŠATI SE NA DAVIDOVSKEGA
DUHA, NE NA GOLJATSKO MOČ

Nekaj drobcev iz govora dr. Matjaža Kmecla na posvetovanju slovenskih knjižničarjev na Bledu

stran 3

REFERENDUMI ZA MALENKOSTI

Domala sleherni tovarniški časopis je pred koncem septembra prinesel uvodni članek z naslovom Pred referendumom.

Kranj — Nadvse prijetno in za oči dopadljivo opozorilo na teden otroka so včeraj na Titovem trgu pripravili predšolski otroci iz kranjskih vrtcev. Vzgojno-varstveni zavod Kranj je skupaj z Zvezo kulturnih organizacij Kranj pripravil to likovno prireditev za vse dni tega tedna. Vsak dan se bo v oblikovanju gline preskušalo okoli 150 otrok. Otroci iz vrtca Tugo Vidmar v Kranju pa so ob mednarodnem dnevu otroka dobili od svojega pokrovitelja, Iskre Kibernetike, v dar medvedka, maskoto mesta Berlin, kjer je sedež Iskrinega poslovnega partnerja, vzhodnonemške firme VEB Elektroinstalation. L. M., D. Ž. — Foto: F. Perdan

Dan Jelovice
in odprta
vrata

Škofja Loka, 5. oktobra — Tovarna Jelovice je letos stara 32 let, obenem pa mineva že 82 let od obstoja lesne industrije na tem področju. Tako kot vsako leto bodo delavci tudi letos praznovali dan Jelovice. Praznovanje bo v petek, 9. oktobra. Začelo se bo ob 12. uri s slavnostno sejo delavskega sveta. Ob tej priložnosti bo predsednik skupščine občine Škofja Loka Jože Albreht podelil državna odlikovanja osim delavcem Jelovice, direktor Jelovice Matjaž Čepin pa jubilejne nagrade. Za popestritev praznovanja bo poskrbel oktet Jelovice.

V petek bo tudi dan odprtih vrat Jelovice v obratih v Škofji Loki, Gorenji vasi, Sovodnju, Predvoru, Kranju in Cerkljah. Organizirane skupine se morajo do četrtega najaviti v kadrovske službe.

Železniki, 3. oktobra — Minulo soboto so v Železnikih odprli nove prostore tovarne Tehnica, ki izdeluje precizne tehtnice in drugo laboratorijsko opremo, posluje pa kot tozd ljubljanske Metalke. Razvoj tovarne in izgradnja novih prostorov je opisal direktor Ivan Laznik, novo tovarno pa je slovesno odprl Erik Vrenko, predsednik republiškega komiteja za raziskovalno dejavnost in tehnologijo, ki je ob tem dejal, da je Tehnica organsko zrastle v svojem okolju, ima perspektiven proizvodni program in se zaveda, da ne gre brez sodelovanja z raziskovalnimi in znanstvenimi institucijami. Skratka, ima vse elemente razvoja, kakršnega je pri nas še premalo. Izrekel je priznanje vsem, ki v sedanjih razmerah kratkoročnih in pragmatičnih ukrepov gospodarske politike vendarle gledajo v bodočnost. Več o Tehnici na 3. strani.

M. V. Foto: G. Sinik

Ob tednu otroka

Prihodnost brez otrok (ljudi)

Tema letošnjega tedna otroka »Otrok v demografskih in migracijskih gibanjih« nas znova spodbuja k razmišljanju o slovenskem narodu, ki je spričo nizke rodnosti morda na poti umiranja.

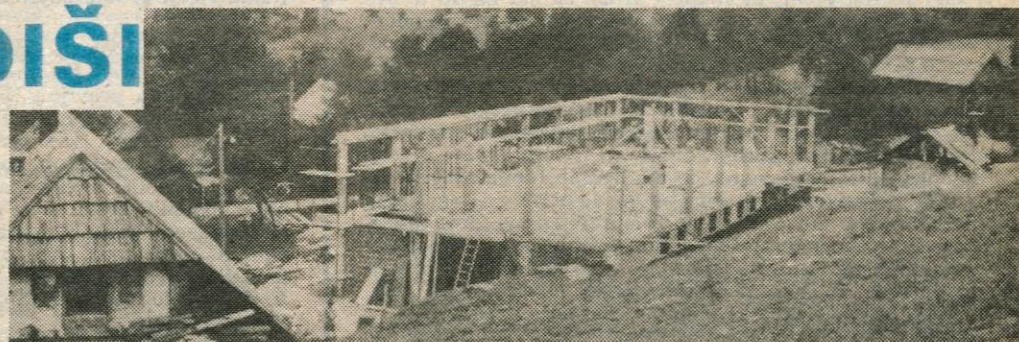
Pred desetletjem je 30 tisoč rojstev še zagotavljalo naravno obnavljanje prebivalstva. Ženska je tedaj v svoji fertileni dobi rodila povprečno 2,5 otroka. Danes jih rodi 1,7, število rojstev pa se je v slabih sedmih letih zmanjšalo za pet tisoč, za 52 vrtcev otrok!

V skrbi, da je narod na poti umiranja, so laiki začeli grmeti zoper zaposlovanje žensk, zagnali križarsko vojno zoper splav, vendar je to ob resničnih vzrokih staranja naroda zgolj splošno bedanje. Družba

je brez prave prebivalstvene politike, ki bi zagotavljala razmere, v katere bi ljudje radi rodili otroke. Pustimo ob strani črnogledno grožnjo atomske vojne, grozljivo onesnaženje okolja, brezcilnost zaradi ekonomske krize, čeprav tudi ti vzroki niso nepomembni. Pomislimo na današnje možnosti mladih ljudi, da se zaposlijo, da si najdejo stanovanje in osnujejo osnovni standard, brez katerega si je bržkone neogovorno ustvarjati družino. Pomislimo na to, da sta dva povprečna osebnata dohodka

dovolj le za življenje štiričlanske družine, in kdo si bo potem omisljal še tretjega otroka. Enoletni porodniški dopust in stoodstotno nadomestilo sta najbrž prvi spodbudi pri odločitvi za novega družinskega člana. A treba je misliti naprej: na vrtec (slednji zajemajo komaj polovico otrok), na kasnejše šolanje, otroštvo današnje generacije ne traja le do 15. leta, temveč pri večini šolajočih do 18. ali celo do 24., ves ta čas pa so ekonomsko odvisni od staršev. Sistem družbenih pomoči otrokom je sicer spodbudna stvar, toda zadnja leta zajema pretežno socialno ogrožene družine. Še leta 1975 je bilo v Sloveni-

stran 4

HITIMO! PO SNEGU
DIŠIPrave ljudi smo
odgnali

Jeseniško gospodarstvo še nikdar doslej ni bilo tako na tleh in tako brez izhoda kot danes, saj se poleg velike železarske izgube pojavljajo novi izgubarji. Enajstim temeljnim organizacijam, od kovinske predelave do turizma, se pridružuje še šest, tako da bo jutri likvidna jeseniška tovarna že prava bela vrana.

Vsi morajo vzeti izgubo na svoja pleča in so s plačili prvič pod slovenskim povprečjem. Zaradi porazne bilance že trpita zdravstvo in šolstvo, ki prejmeta nove in nove prošnje za oprostitev prispevkov, da ne govorimo o tem, kako siromašno že živi 4.300 delavcev iz podjetij z nizkimi plačili.

Poleg nelikvidne črne metalurgije, ki ustvarja 60 odstotkov družbenega občinskega proizvoda, nekatera podjetja zaradi stare tehnologije in nerentabilne proizvodnje pobirajo stečaji in likvidacije, ukinja se proizvodnja in sprejemajo ukrepi družbenega varstva. Druga podjetja pa še upajo, da bodo nekako preživela pod plaščem ugodnejših sistemskih rešitev in družbene naklonjenosti.

Jeseniški delavci nikakor niso bolj leni, le predolgo so preveč malodušno prenašali, da so vsemogočne vodilne strukture v nemarno dopuščale staro proizvodnjo, bile gluhe za inventivne pobude in samovšečno črpale na neki tradiciji, ki se je zdaj razblinila kot milni mehurček. Nekateri strokovnjaki, raziskovalci denimo, so javno korajžno povedali, da so se naveličali slabe organizacije dela, nemogočih medsebojnih odnosov, raznih igrakanj s pre-kategorizacijami... Dali so slovo usodnemu stopicanju na mestu, saj je bila sleherna njihova nova ideja kot bob ob steno. Strokovnjaki, ki so na Jesenicah ostali, so tam le zato, ker imajo družine ali druge življenjske obveznosti.

Uradna politika že leta vsevprek ugotavlja, da je kadrovska politika slaba. Čisto »navadni« Jeseničani so otopeni od vseh parol o kadrovski politiki in preprosto pravijo: »Veliko pravih ljudi smo odgnali. Jeseniška »kadrovska politika« se zato vsako jutro vozi z vlakom v Kranj in v Ljubljano.»

D. Sedej

Pionirska košarkarska ekipa Odeja iz Škofje Loke republiški prvak — Na letošnjem republiškem finalu v dvorani na Planini za pionirske ekipe v košarki so največ dosegle košarkarice Odeje iz Škofje Loke. Med številnimi ekipami, ki so se borile za republiški ekipni pionirski naslov, so v tekmi za prvo mesto premagale vrstnice Save Commercea iz Kranja. Tretje so bile košarkarice Marlesa iz Maribora, četrte pa igralke Šentvida. Loške košarkarice Odeje so že v prvi tekmi predtekmovalja premagale igralke Šentvida. (D. H.) — Foto: G. Sinik.

Vse na športni strani.

TEKSTILINDUS KRAJNJ
INFORMATIVNO PRODAJNI
CENTER
PREŠERNOVA 1 — Tel. 25-168
Pričakujemo vas

Ljubljanska banka
Temeljna banka Gorenjske

Gorenjski glas se je iz kioskov preselil tudi na kranjske ulice. Zaenkrat se sicer Mladina pri mladem prodajalcu še bolje prodaja, toda kdove...

— Foto:

G. Sinik

**VAŠ BUTIK
TURISTIČNIH
USLUG**

**KOMPAS
JUGOSLAVIJA
LETALIŠČE
BRNIK
TEL.: 22-347**

MARKO JENŠTERLE
ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Izvoz za vsako ceno?

V glasilu italijanskih komunistov L'Unita je pred kratkim izšel članek, ki našo državo spet prikazuje v nič kaj prijetni luči. Gre namreč za trditve, da Jugoslavija preko Trsta pošilja orožje v Irak. Ko je Delo to poročilo objavilo v skrajšani obliki in zraven namignilo, da bi bilo zelo zanimivo slišati tudi naše uradno stališče, je bilo seveda večini že vnaprej jasno, da sta možni le dve stvari. Prva, bolj verjetna, je ta, da bodo ustrezni vladni organi ta izziv enostavno preslišali. Druga pa je ta, da če bo že prišlo do odgovora, bo ta vsekakor zanikal vest.

Do trenutka, ko nastaja ta zapis, se ni zgodilo še nič, pa moramo zato vest, tako kot vse podobne do zdaj, preverjati drugače. In sicer s primerjanjem nekaterih znanih dejstev, ki nas lahko pripeljejo do zanimivih zaključkov.

Že dolgo je namreč znano, da sta Irak in Libija na vrhu lestvice naših dolžnikov. Malo verjetno je, da bi državi Jugoslaviji prepotreben denar dolgovali samo za opravljena gradbena dela. Pa tudi tu je še eno podvprašanje, kakšne objekte vsa leta gradimo v Iraku. Drugo zanimivo dejstvo je, da je članek v L'Unita izšel ravno v času, ko se je na obisku v Iraku mudil Nikola Ljubičić, on pa je bil še do pred kratkim na čelu naše vojske.

Najmanj, kar zato lahko v tem trenutku sploh zahtevamo, je, da na javno in jasno postavljena vprašanja dobimo odgovore.

Toda, dokler na našem notranjem področju vlada takšna anarhija, kot se je lepo pokazala v zadnjem času, imamo zelo malo upanja, da bi prišlo do podružbljanja zunanje politike. Če se je že podrl notranji gospodarski (predvsem pa finančni) ustroj države, bo res velika škoda, če se bodo nekoč zamajali tudi temelji naše zunanje politike in bo Jugoslavija stopila ob bok tistim državam, ki sicer verbalno ne skoparijo z zavzemanjem za temeljna načela politike neuvrščenosti, zaradi njihovih konkretnih potez pa bi jih mirno lahko uvrstili v enega od blokov.

Pri nas zaenkrat res še ni sovjetskih ali ameriških vojaških svetovalcev, toda zaradi tega ni prav nič manj potrebno že zdaj opozoriti na škodo, ki bi nam jo povzročil izvoz vojaškega znanja ali opreme. S tem bi zapravili še tisti ugled, ki ga je pokojni predsednik dosegel na mednarodnem prizorišču. Notranjega smo tako ali tako že razvrednotili.

Prireditve v novi dvorani — Vsako leto 14. oktobra se v krajevni skupnosti Godešic v škofjeloški občini spominjajo ustanovitve vaškega odbora OF. Letos praznujejo že devetletje. Lani so za praznik odprli novo trgovino, minulo nedeljo pozno popoldne pa je bila svečana otvoritev dvorane in prenovljenih družbenih prostorov. Domačini so se po otvoritvi zbrali v dvorani na zabavni prireditvi. Ta teden bo v krajevni skupnosti tudi več drugih prireditvev v okviru praznovanja. — A. Z.

Kulturni praznik v Tunjicah — Učenci osnovne šole, recitatorji in pevski zbor Lira iz Kamnika so v nedeljo popoldne obogatili kulturni praznik v Tunjicah. Pri osnovni šoli so namreč odkrili spomenik domačinu, umetnostnemu zgodovinarju dr. Francetu Stetetu. Bogato in ustvarjalno življenjsko pot dr. Franceta Steteta, častnega občana občine Kamnik, je na slovesnosti orisal umetnostni zgodovinar dr. Emilijan Cevc. Doprni kip, delo akademskega kiparja Stojana Batiča, pa je odkril predsednik občinske konference socialistične zveze Kamnik Davorin Gregorič. — A. Z.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanoviteljice Gorenjskega glasa so občinske konference SZDL Jesenice, Kranja, Radovljice, Škofje Loke in Trziča

Izdaja Časopisno podjetje Glas Kranj, tiska Ljudska pravica Ljubljana

Predsednik časopisnega sveta: Boris Bavdek

Gorenjski glas urejamo in pišemo: Stefan Žargi (glavni urednik in direktor), Leopoldina Bogataj (odgovorna urednica), Marija Volčjak (gospodarski), Andrej Žalar (gorenjski kraji in ljudje), Cveto Zaplotnik (kmetijstvo, kronika, Radovljica), Lea Mencinger (kultura), Darinka Sedej (razvedrilo, Jesenice), Helena Jelovčan (izobraževanje, iz šolskih klopi, Škofja Loka), Danica Dolenc (za dom in družino), Jože Košnjek (notranja politika, šport), Vilma Stanovnik (mladina, gospodarstvo), Dušan Humer (šport), Stojan Saje (Trzič), Danica Zavrl-Žlebir (socialna politika), Marjan Ajdovec (tehnični urednik), Franc Perdan in Gorazd Šinik (fotografija).

Časopis je polteden. Izhaja ob torkih in petkih.

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1 — Tekoči račun pri SDK 51500-603-31999 — Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, novinarji in odgovorna urednica 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo 28-463, mali oglasi in naročnina 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Naročnina za II. polletje 1987 je 7.500 din

Tržiško zdravstvo se duši v dolgovi

Povečali bodo prispevno stopnjo

Trzič, oktobra — Občinska zdravstvena skupnost Trzič je letošnje leto začela z 12 starimi milijardami dinarjev primanjkljaja. Da ni prikazovala izgub, so primanjkljaj začasno pokrili iz sredstev skupnega programa Medobčinske zdravstvene skupnosti Kranj. Do septembra pa je primanjkljaj narasel že na 30 starih milijard dinarjev.

Če bi hoteli pokriti primanjkljaj samo za prvih pet mesecev letošnjega leta, pravi v Občinski zdravstveni skupnosti Trzič, bi morali ukiniti vse pravice uporabnikov: vse leto bi rešilec ne smel prepeljati nobenega bolnika, nobenih zdravil bi ne izdali, nobenega zdraviliškega zdravljenja ne ortopedskega pripomočka bi ne smeli odobriti. Edino rešitev vidijo v povečanju prispevne stopnje.

Izvršni svet skupščine občine Trzič, ki je 30. septembra obravnaval probleme zdravstvene skupnosti Trzič, je sprejel predlog, da bi združili dodatna sredstva za zdravstveno skupnost delno pri skupnosti otroškega varstva, in sicer 2 odstotka, pri izobraževalni skupnosti pa za 1 odstotek. Če bi obračunavali prispevke za 3 odstotke višje pri obeh skupnostih od novembra 1987 dalje, bi se le nabralo nekaj denarja, ki bi ga lahko namenili zdravstvu. Sredstva pa naj bi do pozitivnega odgovora republiškega sekretariata za finance

ostala v uporabi delovnih organizacij. Pri tem moramo povedati, da je absurd, ki se ponavlja menda prav v vseh občinah, prisotni tudi v Trziču: pri vseh teh primanjkljajih ima občinska zdravstvena skupnost 4,2 milijarde starih dinarjev presežka in so morali prispevno stopnjo za zdravstveno skupnost znižati. V Trziču so jo znižali najmanj, kar so jo pač mogli, le za 0,01 odstotka, toliko da so ustregli zakonu, zato pa poiskali rešitev pri skupnosti otroškega varstva in izobraževalni skupnosti, ki v prvih osmih mesecih letos nista imeli presežkov.

Težko je dodatno obremenjevati že tako nizke osebnih dohodkov delavcev, se zavedajo člani izvršnega sveta, toda to je zdaj edina pot, da se reši zdravstvo vsaj toliko, da bo še naprej sposobno nuditi prebivalcem najnujnejše zdravstvene usluge. To, so prepričani v izvršnem svetu, bodo tržiški delavci zagotovo z razumevanjem sprejeli.

D. Dolenc

Socialistična zveza poenostavlja svoje delo

»Sedela« bo tretjina manj delegatov

Škofja Loka, 2. oktobra — Na zadnji seji predsedstva občinske konference socialistične zveze v Škofji Loki so podprli nov način organiziranja občinske konference. Po decembrskih volitvah bo v občinski konferenci in njenih telesih sedela približno tretjina manj ljudi kot zdaj, točneje 175.

Ukinili bodo svet za vprašanja družbenoekonomskega in političnega položaja žensk, delo sveta za kulturo bodo prenesli v svet za vzgojo, izobraževanje, kulturo in telesno kulturo, delo sveta za vprašanja organiziranosti socialistične zveze in kadrovske politiko v izvršni odbor, naloge sveta za mednarodna in politična vprašanja bo prevzelo predsedstvo, ravno tako naloge koordinacijskega odbora za spremljanje in koordiniranje družbenopolitične aktivnosti pri pripravi planov, delo koordinacijskega odbora za spremljanje družbenoekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu bo prevzel svet za družbenoekonomske odnose, kraj pa bo tudi delovni skupini

za usmerjanje mladine v vojaške šole in poklice.

Kot je povedal predsednik loške konference socialistične zveze Janez Zavrl, se zavzemajo za čim bolj življenjsko vsebino dela, za odpravo vsega, s čimer bi (že tako naveličane in malodušne) delegate samo po nepotrebnem obremenjevali. Namesto papirnatih organov bodo spodbujali sekcijske oblike dela, okrogle mize, problemske konference in podobno, na katere bodo lahko privabili več ljudi, ki se na posamezno problematiko, aktualno v določenem trenutku, res spoznajo in lahko pomagajo k rešitvam.

Eden od vzrokov krčenja števila teles socialistične zveze je tudi ta, da bi predsedstvu vtisnili novo vsebino dela. Predsedstvo se sestaja pred vsakim zasedanjem občinske skupščine in večkrat na dnevnem redu ni drugega kot gradivo za družbenopolitični zbor.

Hvalevredno racionalizacijo bi lahko posneli tudi v drugih družbenopolitičnih organizacijah ob volitvah svojih organov, še posebno, ker so številni organi podvojeni ali celo potrojeni, več kot dovolj pa bi bilo, če bi bil samo pri socialistični zvezi kot »frontini«, najbolj množični organizaciji.

H. Jelovčan

Kaj pravi kolektivna pogodba

Obrtniki odslavlajo delavce

Škofja Loka, 5. oktobra — Nekatere tovarne se skušajo izkupati iz težav tudi na ta način, da pripirajo vrata ali celo odslavljajo zasebne obrtnike kooperante. Ti se spet izmotavajo tako, da odslavijo enega ali več delavcev, ki se tako rekoč čez noč znajdejo na cesti.

Drug dokaj pogost primer kršenja pravil delovnega razmerja pa je ta, da obrtniki delavcev sploh ne prijavijo, ampak jih imajo — v ogib »nepotrebnim« prispevkom in dajatvam — zaposlene kar »na črno«.

V škofjeloški občini živi od obrti nekaj več kot 600 ljudi. Vse pogostejše se delavci, zaposleni pri obrtnikih, zaradi krivice zatekajo po pomoč in nasvet v pisarno pravne pomoči pri občinskem sindikalnem svetu. Kot rečeno, gre največkrat za nesporazume, povezane z začetkom in prekinitvijo delovnega razmerja. Delavci, včasih pa niti obrtniki, ne poznajo svojih pravic in dolžnosti, zapisanih v kolektivni pogodbi. Zato v loškem sindikatu pripravljajo skupaj z republiškim komitejem za delo celodnevni posvet za obrtnike in njihove delavce, na katerem jih bodo seznanili z vsebino kolektivne pogodbe.

H. J.

V nedeljo na proslavo v Rovtu

Škofja Loka, oktobra — V nedeljo, 11. oktobra, bo na Sklepeh nad Rovtom v Selški dolini slovesno odkritje spominskega znamenja padlim italijanskim in gorenjskim partizanom; življenja so žrtvovali v zadnji sovražni ofenzivi marca 1945. Skupnost borcev Škofjeloškega odreda odkriva znamenje v sodelovanju z organizacijama profitaističnih borcev Goriške in Videmske pokrajine.

Proslava se bo začela ob 9. uri z zborom borcev italijanskih enot in Škofjeloškega odreda pred hotelom Transurist v Škofji Loki, kjer jih bo pozdravil predsednik občinske skupščine Škofja Loka Jože Albreht.

Ob 11.30 bo odkritje prenovljenega spominskega znamenja na Sklepeh nad Rovtom. Tu bo poleg nekdanjega komisarja Škofjeloškega odreda Toneta Volčiča-Saša spregovoril tudi Mario Fantini-Sasso, komandant divizije Garibaldi Natisona. V kulturnem programu bodo nastopili pevski zbor Iskra iz Železnikov, pevski zbor iz Italije, pionirji osnovnih šol Bukovica in Lenart, recitator iz Italije, del pihalnega orkestra Škofja Loka, program pa bo povezoval Jože Logar.

Ob 13. uri se bo pri osnovni šoli v Rovtu začelo tovariško srečanje vseh udeležencev proslave. Proslava bo ob vsakem vremenu. Če bo deževno, bo srečanje v šolskih prostorih.

V Rovt lahko pridemo z osebnimi vozili preko Luše in Lenarta v Selški dolini ter skozi Poljane, Javorje in Zapravljaje ter po blegoški vojaški cesti do Rovta.

Sindikati o gospodarjenju

Gospodarstvo v izgubah

Jesenice, 5. oktobra — Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je razpravljalo o vedno večjih izgubah jeseniškega gospodarstva. Poleg enajstih organizacij združenega dela, ki imajo veliko izgubo 7 milijard dinarjev, se pojavljajo vedno novi in novi izgubari.

Na minuli seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta Jesenice so največ pozornosti posvetili problematiki gospodarjenja v občini in posledicam, predvsem pa vlogi sindikalnih osnovnih organizacij.

Pregled polletnih rezultatov gospodarjenja v občini kaže, da je kar enajst organizacij združenega dela izkazalo izgubo v skupni višini 7 milijard dinarjev, naglo pa se slabša poslovni rezultat še v šestih organizacijah združenega dela.

V Železnici je konferenca osnovnih organizacij sindikata že ocenili razmere in sprejela ukrepe za odpravo motenj v poslovanju. Izdelali so predsanacijski program, kot vzroke za izgubo navajajo visoke poslovne stroške, kadrovske probleme, dotrajanost proizvodnih naprav, slabo tehnološko in delovno disciplino, vpliv novega obračunskega sistema, zaloge, počasno rast cen. V turistično-gostinskih organizacijah kot Gorenjki in Petrolu v Gozd Martuljku naj bi bila izguba sezonskega značaja; v Izolirki imajo težave zaradi proizvodnega programa in lokacije; v Kovinu so uvedli ukrep družbenega varstva; v Elektro Žirovnica in Elektran Moste pravijo, da je izguba

nastala zaradi sistemskih nepravilnosti; v Iskri na Blejski Dobravi se ukinja proizvodnja; Lesnoganterijski obrat je v stečaju.

Člani predsedstva so se zavzeli za to, da je treba krepiti učinkovitost samoupravnega, delegatskega načina reševanja družbenih protislovij. Delavci zahtevajo, da sindikat zagotovi socialno varnost tistim, ki delajo v delovnih organizacijah z izgubo, vendar pa je treba te zahteve najtesneje povezati z zagotavljanjem socialne varnosti na osnovi dela in rezultatov dela. Torej — ne boj za čimmanjšo socialno revščino, temveč bitka za večji dohodek in večji osebni dohodek.

Jeseniški sindikat se bo tudi še naprej zavzel za ustrežnejši sistem nagrajevanja zaposlenih ter za kadrovske politike, kajti jasno je, da bo treba nekaj storiti, da se v jeseniškem gospodarstvu zadržijo sposobni kadri, obenem pa sprejmejo boljše pravilniki nagrajevanja po delu. Ne nazadnje so sposobni ljudje tisti, ki bodo znali poiskati take programe za posamezne delovne organizacije, ki bodo dali večji dohodek in delavcem zagotovili dolgoročno socialno varnost.

D. Sedej

Izobraževanje iz dela ostaja papirnata pravica

Titova štipendija polovičarski nadomestek

Kranj, 5. oktobra — Na eni strani nazaduje izobraževanje ob delu, na drugi pa nikakor ne zaživi izobraževanje iz dela, ki pomeni, da se delavec študent pridruži rednim študentom, za ta čas pa v svoji delovni organizaciji prejema plačo kot bi bil na delu, kolektiv plačuje zanj tudi vse prispevke za pokojninsko invalidsko, zdravstveno zavarovanje.

Kaže, da se delovnim organizacijam tako naložba v znanje zdi predraga, četudi bi delavec kot redni študent doštudiral v polovico krajšem času kot doštudira kot izredni študent. Najbrž gre marsikje marsikdaj za čisto človeško nevoščljivost, ki študirajočemu sodelavcu ne privoči več od plačane šolnine in študijskega dopusta. Res je pa tudi to, da bi bil študent iz dela za nekatere, zlasti majhne kolektive prevelik strošek, ki bi ga težko zmogli.

Bolj kot za študij iz dela se v delovnih organizacijah ogreva za to, da njihov študirajoči delavec pridobi Titovo štipen-

dijo. Titov sklad namreč retundira vse prispevke iz delovnega razmerja, delavcu študentu teče delovna doba, njegova »plača« pa je valorizirana povprečna slovenska plača zadnjega leta. A sklad seveda postavlja določene pogoje.

Najostrejši pogoj, zaradi katerega so se delavci tudi sami branili Titove štipendije, je bil nadzor nad učnim uspehom z ocenami. Delavec Titov štipendist je moral imeti v srednji šoli odlično spričevalo, študent pa povprečno oceno najmanj osem. Takega bremena marsikateri ni upal prevzeti, čeravno: ga je delovni kolektiv predlagal za Titovo štipendijo. Prav zato od letos te stroge

zahteve za mlade delavce ni več, glavno je, da sproti napredujejo.

Kakorkoli že, študenta iz dela bi na Gorenjskem zaman iskali z najbolj močno lučjo, vse prerediti pa so še vedno tu mladi delavci s Titovimi štipendijami. Te štipendije so neke vrste zasilni nadomestek za pravice študija iz dela. Zasilni in polovičarski za večino delavcev, saj je sicer dokaj visoka Titova štipendija vendarle nižja od njihove plače. Med mladimi delavci, ki so letos dobili Titovo štipendijo, je denimo, v vsej kranjski občini samo ena brucka.

H. Jelovčan

Enotna merila za bančne konzorcije v Ljubljanski banki

Razen redkih izjem naložbe niso dale napovedanih učinkov

Kranj, 2. oktobra — V Ljubljanski banki so se naposled le dogovorili o enotnih merilih za bančne konzorcije, s pomočjo katerih financirajo večje naložbe v Sloveniji, kakšna je bila jeseniška elektrojeklarna, kakršne so in bodo naložbe v Iskri, na Gorenjskem pa na bančni konzorcij računa tudi kranjska Sava. »Vendar pa zadovoljstvo ni popolno,« je na petkovi seji izvršilnega odbora Ljubljanske banke Temeljne banke Gorenjske dejal Janez Bedina, predsednik njenega poslovnega odbora, »čeprav so bili naši predlogi upoštevani. Bojim se, da jih bo Gospodarska banka Ljubljana še naprej blokirala, tudi iz Gospodarske zbornice Slovenije prihajajo napadi na bančne konzorcije, češ da niso prava oblika.« Pogledi so torej še naprej različni, Gospodarska banka Ljubljana, ki je sama sposobna sfinancirati tudi večje naložbe, namreč zagovarja predvsem neposreden interes, vse bolj ji pritrjujejo v Gospodarski zbornici. Lepo in morda tudi prav, toda dobrega nadomestila za bančne konzorcije trenutno ni, drugače si pač marsikje ne znajo predstavljati uresničitve večje naložbe. Zanimivo pa je, da razen redkih izjem s pomočjo bančnih konzorcijskih sfinancirane naložbe niso dale napovedanih učinkov.

Velike naložbe pri nas spremljajo običajno veliki dvomi. Nova jeseniška elektrojeklarna je vsekakor odlični primer, saj ostajajo celo po njeni izgradnji. Zategadelj je zanimiva analiza delovanja bančnih konzorcijskih, ki kaže, da razen redkih izjem z njihovo pomočjo sfinancirane naložbe niso dale napovedanih učinkov. Bančni konzorciji torej še naprej odpirajo kopico vprašanj, ki seveda niso zgolj bančna vprašanja o neposrednem naložbenem interesu, temveč imajo svoje korenine v programih, ki jih vsebujejo planski dokumenti Slovenije in Ljubljanske banke.

Doslej je bilo ustanovljenih šest bančnih konzorcijskih

Dosedanjih šest bančnih konzorcijskih lahko razdelimo v štiri skupine. V prvo lahko uvrstimo konzorcij za sanacijo IMV Novo mesto, ki sta po svoji vsebini posebnosti. V drugo bančna konzorcija za uresničitev razvojnega programa črne metalurgije Slovenijskih železarn, kamor sodi tudi nova jeseniška elektrojeklarna, in za posodobitev proizvodnje primarnega aluminija v TGA Boris Kidrič v Kidričevem, ki

imata enotna merila za bančno denarno podporo. Neenotna pa so bila doslej pri bančnih konzorcijih za uresničitev razvojnih programov sozda Iskra in razvojnega programa sozda Gorenje. V pripravi pa je bančni konzorcij za uresničitev Projekta 515 in prenovo proizvodnje v mariborskem TAM-u.

Kmetijski konzorcij je najstarejši, nastal je že v preteklem srednjem stoletju, bil podaljšan v tekoče in se letos preimenoval v Plansko poslovno skupnost za kmetijstvo, z isto vsebino delovanja.

Konzorcij za sanacijo IMV Novo mesto je bil ustanovljen leta 1983, finančna konsolidacija IMV-ja je bila speljana tudi z bančnim odpisom oziroma odložitvijo vseh dolgoročnih dinarskih kreditov in delnim odpisom obresti v letih 1984 in 1985. Dolgoročna sanacija, ki se nanaša tudi na nov avtomobilski program, je bila prvotno tudi zamišljena v tem okviru, vendar zdaj pravijo, da bi morali najti širši krog financerjev in na novih osnovah porazdeliti finančno breme.

Pri bančnih konzorcijih za jeseniško elektrojeklarno in Kidričevo prihaja do problemov zaradi preveč ohlapnih določb glede udeležbe matične banke, predvsem pri naknadnih spre-

V Ljubljanski banki so se naposled dogovorili za poenotenje meril pri financiranju naložb s pomočjo konzorcijskih, kar je trenutno najbolj pomembno za sozda Iskra in sozda Gorenje. Najplivnejše merilo postajajo sredstva sozda pri temeljnih bankah, ki bodo imela 40 odstotni delež. Delež matične banke, združenih sredstev znotraj sozda in trajnega poslovnega sodelovanja z drugimi poslovnimi partnerji pa imajo po 20 odstotni. Takšen dogovor je za kranjsko banko seveda zelo pomemben, saj so pred vrati tudi nekatere Iskrine naložbe na območju Gorenjske. V kranjski banki pa poudarjajo, da je sprememba pri bančnem konzorciju za jeseniško elektrojeklarno treba razumeti tako, da bo njegova veljavnost prenehala po povrnitvi vseh obveznosti.

membah, kar seveda na koncu privede do kasnitve izvedbe projektov.

V Iskri naložbe niso dale predvidenih učinkov

Sozda Iskra ima tovarne raztresene po vsej Sloveniji, vključene so v različne temeljne banke in zategadelj je bil za uresničitev Iskrinih razvojnih programov junija 1980 osnovan bančni konzorcij, sporazum je bil podaljšan do konca letošnjega leta, podaljšanja ni sprejela le novomeška banka. V tem času so bili Iskrini odobreni krediti za 36 naložb in dve podrazžitvi v višini 13,9 milijard dinarjev, kar je predstavljalo 28 odstotkov skupne vrednosti naložb. Letos je bil odobren kredit v višini 5,5 milijard dinarjev Iskri IEZE toz SEM Ljubljana in Iskri Delti Ljubljana za naložbo v skupni vrednosti 18,9 milijard dinarjev. Finančno podporo sta jima odpovedali novogoriška in koprška banka.

V celoti naložbe, ki so bile sfinancirane s pomočjo bančnega konzorcija, v Iskri niso dale napovedanih učinkov. Predvideni fizični obseg proizvodnje je bil dosežen le pri štirih od šestnajstih projektov, pri dveh je bil dosežen 70 do 90 odstotno, pri ostalih pod 50 odstotki. Predviden izvoz je v celoti dosegel le projekt Montaže Spodnja Idrija, v prvem letu tudi Center za elektrooptiko v Ljubljani. V celoti je bilo napovedanega kar 110 milijonov dolarjev izvoza več kot ga je dejansko. Pri doseženem deležu akumulacije v celotnem prihodu izstopa Center za elektrooptiko, napovedanemu se približuje Montaža Spodnja Idrija, vsi ostali projekti pa so pod predvidevanji.

Razlogi seveda niso zgolj v pretiranih obljubah, ki pri nas dostikrat spremljajo pripravo

projektov, tičijo tudi v nestabilnih gospodarskih razmerah.

Tudi v konzorciju za Gorenje vse banke obveznosti ne poravnava

Za sozda Gorenje je bil bančni konzorcij ustanovljen leta 1985 za obdobje do leta 1990. Doslej so odobrili 797 milijonov dinarjev kredita za dve naložbi v višini 2,6 milijard dinarjev. Pri tem ni sodelovala novogoriška banka, navedla je razlog, da njene ustanoviteljice za to niso zainteresirane.

V pripravi je še nekaj bančnih konzorcijskih

Mariborska banka je že lani predlagala bančni konzorcij za Projekt 515 in prenovo proizvodnje v mariborskem TAM-u, njegova ustanovitev se je zavlekla, saj bodo morali v TAM-u naprej konsolidirati finančno poslovanje. Projekt je ocenjen na 46,1 milijardo dinarjev, banke naj bi dale 13,2 milijarde dinarjev kredita, kar predstavlja 28,7 odstotkov naložbene vrednosti. Predviden pa je tudi mednarodni kredit IFC v višini 50,5 milijonov nemških mark.

Posodobitev proizvodnje načrtujejo v anhovskem Salonitu, kjer prav tako računajo na bančni konzorcij. Predračunska vrednost projekta znaša 52,3 milijarde dinarjev, bančni krediti naj bi znašali 20,9 milijard dinarjev, novogoriška banka pa se pogaja tudi za pridobitev kredita IFC.

Celjska banka pa pripravlja predlog, naj bi s pomočjo bančnega konzorcija sfinancirali povečanje zmogljivosti proizvodnje jekla v štorski železarni, banke naj bi dale 5,2 milijarde dinarjev kredita, kar predstavlja 22,1 odstotek predračunske vrednosti naložbe. M. Volčjak

Referendumi za malenkosti

Domala sleherni tovarniški časopis je pred koncem septembra prinesel uvodni članek z naslovom »Pred referendumom.« Delavci je pozival, naj glasujejo za popravljene samoupravne akte o osebnih dohodkih, pojasnjeval, kako pomemben je njihov glas »za«, saj bi jih zavrnitev uskladitve z družbenim dogovorom uvrstila med izgubarje.

Kdovekoliko delovnih ur bi se nabralo, če bi seštel udeležbo vseh delavcev na referendumih. Nikakor nismo proti njim in protisamoupravljanju, prav je, da delavci odločajo o popravkih samoupravnih aktov, ki zadevajo osebne dohodke, saj so najbolj občutljiva stvar. Toda ob inflaciji popravkov in sprememb, ki so vse bolj pragmatične, se človek vpraša, je res potrebno delavce nenehno obremenjevati z odločanjem o malenkostih, ki so poleg tega tako zapletene, da jih preprosto človek težko razume.

Pri osebnih dohodkih je bilo letos veliko zmede in zapletov, končno je obveljal družbeni dogovor, po katerem se bomo ravnali do konca leta in ki ni nič drugega kot zakon. Pri naša večjo povezanost dohodka in osebnih dohodkov, sisteme nagrajevanja pa je bilo treba prilagoditi drugačnemu pojmovanju minulega dela oziroma uvedbi tako imenovane živega dela in inovacijskega dohodka. Skratka, gre za spremembe pri delu osebnega dohodka, ki predstavlja približno desetino celotnega in za kopico novih formul in faktorjev, ki osebne dohodke navezujejo na dohodek.

Skratka, za spremembe, ki jih delavci težko razumejo, saj jim ob prebiranju zapletenih meril, formul in korekcijskih faktorjev hitro uplahne volja, da bi se dokopali do odgovora: bo moja plača večja ali ne? Vsi smo pod kožo krvavi, vsakdo se ob spremembi pač sprašuje predvsem to. Nič čudnega torej, da ponekod ubirajo zelo praktično pot. Vse več je primerov, jeseniška Železarna ni več izjema, da ob takšnih spremembah delavcem dajo tudi »bodoče kuverte«. Preprosta za vsakega delavca izračunava, kakšna bo njegova plača po novem. Zelo nazorno jim torej dopovedo, da je pametno glasovati »za«.

Obračun osebnih dohodkov je v Jugoslaviji daleč največja računsko operacija. Z vsakim sistemom, tudi s sistemom nagrajevanja, pa je pač tako: ko ga zapletemo prvič, ga moramo prihodnjič še bolj in nato lahko spet le bolj, dokler na koncu ne postanejo stvari zelo preproste.

M. Volčjak

IZ GOSPODARSKEGA SVETA

Domači izdelovalci računalnikov nasprotujejo uvozu

Trije največji jugoslovanski izdelovalci računalnikov, niški EI, ljubljanska Iskra Delta in beograjska industrija računalnikov, nasprotujejo uvozu in zakupu tujih računalnikov, saj so, kot sami pravijo, ob trikrat manjšem deviznem izdatku sposobni sami izdelati večji del opreme, ki jo sedaj uvažamo. V EI Niš sodijo, da porabimo pri nas, po nekaterih podatkih, za nakup računalnikov in opreme letno okrog 30 milijonov dolarjev ter da bi bili z uvozom nekaterih potrebnih elementov za 12 milijonov dolarjev sposobni izdelati enako kvalitetne računalnike, katerih proizvodnja bi presegla 50 milijonov dolarjev. Pri tem pa so seveda pozabili povedati, kakšna bi bila cena »domačih« računalnikov, saj je uvoz tudi zaradi tega tako vabljev.

IZ DELOVNIH KOLEKTIVOV

Zlitova prodajalna na Deteljici bo kmalu spet odprta — Konec junija je požar nesrečno prekinil lepo vpeljano poslovanje Zlito-ve in Tokosove prodajalne na Deteljici, nekaterim drugim, ki so bile tik pred odprtjem, pa le-to prestavil v jesen. No, zdaj, kot kaže, grede dela h koncu in v kratkem lahko pričakujemo, da bosta odprti Zlitova in Tokosova prodajalna. Zlito so se obnovitvena dela zakasnila le za kakšnih petnajst dni. TRIMO Trebnje je postavilo novo streho, konstrukcijo inštalacije iz Grosuplja, vse ostala dela pa je prevzelo Obrtno podjetje Tržič. Pravkar v prodajalni zaključujejo dela pleskarji, položiti bo treba le še nov pod, potem pa trgovino spet napolniti s pohištvom. Tokos v svoji prodajalni pravkar menja tlak in predvidevajo, da jo bodo v nekaj dneh odprli, svoje prostore pa hite urejevati tudi ostali proizvajalci in zasebni obrtniki, ki so tu kupili svoje lokale, čisto do konca oktobra lahko pričakujemo na Deteljici kar precejšnjo novo ponudbo. Škodo, ki je nastala zaradi požara, ocenjujejo na 20 starih milijard dinarjev, kdo je bil kriv za požar, pa bo povedalo sodišče. — Foto: D. Dolenc

Kakšna je kadrovska politika

Škofja Loka, 5. oktobra — V loški občini je 113 osnovnih organizacij zveze sindikatov. V vseh se bolj ali manj temeljito že pripravljajo na občne zbornice, ki bodo letos hkrati tudi volilni. Na njih bodo posebej podrobno pretresli gospodarjenje, (ne)uresničevanje lastnih nalog in ciljev, enako pozornost pa bodo posvetili tudi kadrovske politiki v lastnem delovnem okolju. Kadrovske službe so v tovarnah podcenjene, čeprav je jasno, da se vse začne in neha pri človeku. Zato bodo v sindikatu ugotavljali tudi odnos direktorja do kadrovske službe, kadrovske in štipendijske politike. Očitno ima kadrovska politika marsikje velike luknje, sicer se ne bi dogajalo, da prihajajo iz tovarn na občinski sindikat, češ, dajte nam sposobnega direktorja. Marsikateri kasnejši težavi bi se lahko ognili z načrtno štipendijsko politikijo, s katero ne sledijo dejanskim kadrovskim potrebam, ampak še vedno razpisujejo štipendije največ do četrte stopnje izobrazbe.

H. J.

Tehtnica v novi tovarni

V izdelke vse bolj vključujejo elektroniko

Ivan Laznik

Tehtnica je nastala leta 1959, ko so v Niku opustili izdelavo preciznih in analitskih tehtnic in teži zanje, leta 1964 pa so iz Iskre preselili še izdelavo centrifug. Postopoma so uvajali nove izdelke in Tehtnica je danes edini jugoslovanski izdelovalec preciznih in analitskih tehtnic, laboratorijskih centrifug, mešalcev in druge podobne opreme, odlikuje pa jo kakovost izdelkov. Leta 1981 so se odločili, da od fine mehanike in mehanskih tehtnic preidejo na elektronske tehtnice. Odločili so se za lasten razvoj s sodelovanjem Inštituta za elektroniko in vakuumsko tehniko v Ljubljani. Uspeli so, aprila 1983 jim je Zvezni zavod za kontrolo meril odobril tipsko izdelavo elektronskih preciznih tehtnic nosilnosti 1200 g/120 g, natančnosti 0,1 g/0,01 g.

S tem so se uvrstili med izdelovalce elektronskih tehtnic v svetu, postopoma pa so elektronsko regulacijo uvajali tudi pri centrifugah in magnetnih ter propelerskih mešalcih. Razvili so že laboratorijsko centrifugo z mikroprocesorsko regulacijo.

Scasoma pa so jih stari, dotrajani prostori vse bolj utesnjevali, polni so bili vlage, streha stara, stropi nizki, kopica hodnikov in prostorčkov ni omogočala smotrne razporeditve dela, novega stroja ali delovne mize niso več imeli kam postaviti, da seveda ne govorimo o tem, kako neprimerni so bili vlažni prostori za njihovo proizvodnjo. Leta 1978 jim je republiški inšpektor za delo izdal prepoved obratovanja v starih prostorih in jih dokončno prisilil k novogradnji. Najprej so nad stariimi nadgradili nov

objekt, s prvo fazo, ki je bila končana avgusta lani, so pridobili 1.600 površinskih metrov novih prostorov. Z drugo fazo gradnje pa so pridobili 3.100 površinskih metrov prostorov, avgusta letos so že začeli seliti proizvodnjo.

Nova tovarna je veljala 991 milijonov dinarjev, prva faza 224 milijonov in druga 767 milijonov dinarjev. Pri prvi fazi je bilo 118 milijonov dinarjev lastnih sredstev, torej dobra polovica, pri drugi pa 143 milijonov dinarjev, torej približno petina. Kredit Ljubljanske banke je pri prvi fazi znašal 52,7 milijonov dinarjev, pri drugi 300 milijonov dinarjev, ostalo pa so bila združena sredstva. Največ je seveda prispevala Metalka, ter krediti škofjeloškega Tehnika, ki je novo tovarno zgradil.

M. Volčjak

Čestitke in zahvala za uspehe

Cerklje, 3. septembra — S svečanim podpisom samoupravnega porazuma o skupnem delovanju in organiziranosti ter akademiji s kulturnim programom, na kateri so podelili tudi priznanja, so proslavili letošnji praznik krajevnih skupnosti pod Kravcem.

red slavnostno akademijo so podpisali samoupravni sporazum skupnem delovanju

Glavne svečanosti so se po sobotnem popoldnevu v Cerkljah ačele ob 18.30, ko so predsedniki sedmih krajevnih skupnosti na erkljanskem slovesno podpisali samoupravni sporazum o usta-ovitvi, organiziranosti in delovanju skupnosti krajevnih skup-osti Cerklje, Brnik, Gozd, Poženik, Šenturška gora, Velesovo in 'alog. Pol ure za tem pa se je v kinodvorani zadružnega doma za-ela slavnostna akademija, ki so se je udeležili tudi gostje iz Cer-elj ob Krki. V slavnostnem govoru je predsednik krajske ob-nske skupščine Ivan Torkar ob orisu sedanjega težavnega go-podarskega položaja nasploh in tudi v občini še posebej pouda-il izreden pomen sporazuma o sodelovanju krajevnih skupnosti a prihodnje načrtovanje razreševanja skupnih problemov. Ugo-ovil pa je tudi, da so že doslej na cerkljanskem območju beležili rečejsnje uspehe. »Za vse to vam čestitam in se hkrati zahvalju-em, saj ste s tem obogatili tudi celotno občino...« V kulturnem rogramu sta poleg recitatoric nastopila tudi domači moški pev-ki zbor in pevski zbor Planina iz Cerkelj ob Krki. Oba zbora sta ulturno bogato akademijo sklenila s skupnim nastopom. Na akademiji pa so podelili tudi priznanja. Bronasta priznanja OF o dobili Ivan Basej, Stane Bobnar (starejši), Drago Petrinec in Anton Brezar (starejši). Jože Močnik, Marjan Prosen, Janez Zar-aj, Alojz Semulič in Gorenjska kmetijska zadruga — Temeljna adružna organizacija Cerklje so dobili plakete, Alojz Gašpir, anez Kuhar, Peter Polajnar in Viktor Erzar (starejši) pa prizna-ja krajevnih skupnosti Cerklje.

A. Ž.

Težave v družbenih dejavnostih

adovljica-Koordinacijski odbor za usklajevanje skupne porabe a samoupravne interesne skupnosti družbenih dejavnosti v ra-ovljski občini je na zadnji seji septembra obravnaval izvajanje rogramov posameznih dejavnosti. Ob sprejetju rebalansa za le-os so ugotovili, da so razmere v vseh samoupravnih interesnih kupnostih družbenih dejavnosti zelo slabe. Nerazumljivo je, da orajo zaradi vzveznih predpisov v občini v osmih mesecih ugot-ljati 717 milijonov (novih) dinarjev presežkov, pri tem pa ne mo-ejo zagotoviti niti denarja za osebne dohodke. Velike težave so aradi težkih neskladij predvsem v skupnostih za zdravstveno arstvo, izobraževanje in kulturo. Sklenili so, da se bodo o tem ogovorili s pristojnimi republiškimi organi in skušali opravi-ti edanja nemogoča sorazmerja.

J. R.

Asfalt v Javorjev dol

Javorjev dol — Vaščani redko naseljenega Javorjevega dola nad Sovodnjem so pred dnevi dobili svežo asfalt-no prevleko na približno 900 metrih ceste. Za sodo-bnejšo povezavo z dolino, ki se bo bolje branila hudih nalivov kot makadam, ki ga je parkrat na leto voda po-vsem razrila, so ogromno prispevali tudi domačini, predvsem štirje sosednji kmetje. Pot so razširili skoraj za meter v breg, nasuli, utrdili, zgradili propuste, samo asfalt so pripeljali cestarji Primorja iz Ajdovščine. Do-mačini cenijo svoje poldrug mesec trajajoče delo, za katero so rabili tudi svoj bagar in traktorje, na več kot deset milijonov dinarjev. Asfalt bo dobrodošel tudi po-zimi, ko bo olajšano pluzenje na novo zapadlega snega in pogostih snežnih zametov, ki jih povzroča veter in so včasih visoki tudi poldrug meter.

H. J.

Njihovi vzorniki so Škofjeločani

Sovodnje ob Soči — Zadnje septembrsko nedeljo je delegacija bčinskega odbora Rdečega križa Škofja Loka obiskala Sovod-je ob Soči, kjer so proslavljali 10-letnico ustanovitve Društva rostovoljnih krvodajalcev. Odsek občine Sovodnje ob Soči je na-reč edini popolnoma slovenski del v Združenju prostovoljnih rvodajalcev Gorice. Pred desetimi leti je imel odsek 61 članov, anes pa jih ima blizu 110. Med obiskom, ko je govorila o deset-tnem sodelovanju, je predsednica škofjeloške organizacije 'dečega križa Olga Bandelj poudarila, da sta pobrateni občini ri krvodajalstvu lahko vzor številnim drugim občinam v Slove-iji. Tajnica odseka Sovodnje ob Soči Marinka Batič je menila, a imajo Sovodnjenci velike vzornike v prebivalcih škofjeloške ob-ine. Med obiskom so Sovodnjenci pripravili članom odbora 'dečega križa iz Škofje Loke tudi zanimiv in bogat kulturni pro-ram.

S. J.

Š nad 80 let starih — Komisija za socialna vprašanja, ki jo v krajevni kupnosti Kranj Center vodi Bernarda Grašič, je v petek zvečer v prosto-ih društva upokojencev v Kranju pripravila srečanje z nad 80 let stariimi Kranjčani. Od 65 staostnikov se je srečanja udeležilo 27 najstarejših. Med njimi je bila tudi zdaj najstarejša Kranjčanka Alojzija Privsek, ki na 97 let. Na sklepi prireditvi letošnjega praznika krajevnih skupnosti je ajstarejša Kranjčane pozdravil predsednik krajevnih konferenc SZDL ranc Benedik, kulturni program pa so pripravili gojenci Glasbene šole.

— A. Ž.

Krajevne skupnosti Križe, Pristava, Se-benje, Senično

Tradicija skupnega praznovanja in tudi težav

Križe, 5. oktobra — Čeprav so do nedavnega v krajevnih skup-nostih Križe, Pristava, Senično in Sebenje v tržiški občini pro-bleme reševali vsak zase, jih že dlje časa povezuje skupno praz-novanje obletnice požiga vasi Gozd 7. oktobra 1944. Danes, ko na celotnem območju poteka velika skupna akcija, že razmišlja-jo, da bi se v prihodnje tudi drugače (ne le pri prazniku) tesneje povezali.

Za skupno praznovanje v vseh štirih krajevnih skupnostih, kjer je prek tri tisoč prebivalcev, vsako leto poskrbi organizacija zveze združenj borcev, ki pokri-va (podobno kot gasilci, planin-ko društvo in društvo Partizan)

celotno območje. Tudi ob letošnjem praznovanju so še posebej pohvalili Ivana Gregorca, pred-sednika organizacije zveze zdru-ženj borcev s sedežem v Križah. Različne športne prireditve so se začele že 21. septembra in trajale vse do minule nedelje, ko je bila v vasi Gozd spominska svečanost, na kateri je bil slav-nostni govornik predsednik trži-ške občinske skupščine Ivan Kapel. V soboto zvečer pa so na skupni slavnostni seji v osnovni šoli podelili priznanja športni-kom.

Čeprav smo se minuli teden srečali v Križah s predstavniki vseh štirih krajevnih skupnosti predvsem zaradi praznika, je bi-lo ob uspehih, s katerimi se na celotnem območju nedvomno lahko pohvalijo, precej govora tudi o težavah, značilnih po svo-je za vsako krajevno skupnost posebej, hkrati pa za celotno ob-močje. Prav slednje, skupne te-žave ali cilje, so začeli nekako ugotavljati pred nedavnim. Z ve-likim prizadevanjem prejšnjega predsednika krajevnih skupnosti Križe Rajka Marenčiča so na-mreč razširili skupno pokopališ-če.

»To je pravzaprav nedokonča-na naloga,« ugotavlja predse-dnik organizacije zveze združenj borcev Ivan Gregorc. »Čakajo nas še mrliske vežice. Najbrž bi ta skupna akcija že stekla, če ne

Ivan Gregorc

Milan Mali

Drago Ficko

Omer Begič

Jože Tomazič

Hruščani: »z dežja pod kap«

Jesenice, oktobra — Nova magistralna cesta od bolnice do Mlak je zgrajena, vendar zaradi neustreznega priključka na Hrušico ustavljajo avtobusi lokalnega mestnega prometa pod Hrušico. Dva kilometra do doma!

Dva številnih zapetljajih so minuli teden vendarle odprli novo magistralno obvoznico od jeseniške bolnice do Mlak, dolgo štiri kilometre. Gradili so jo delavci Slovenija—ceste Tehnika, vendar pa so poprej projektanti premalo raziskali teren in tako so bile številne težave z vodo. Področje Ko-pavnika namreč že dolgo in vztrajno drsi, vode je preveč, zato je obstajala nevarnost, da voda ob hujših nalivih povsem zalije obrat IPI—ja na Plavškem travniku.

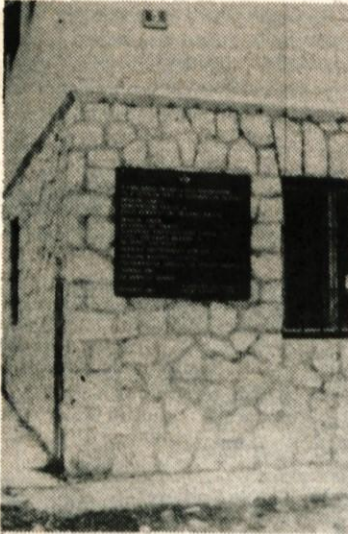
Ko so »odvodnavanje« neko-liko uredili, se je izkazalo, da Hrušica ne bo ustrezno pove-zana z novo obvožno magi-stralno cesto. Hruščani so se odločno uprli, da bi uporabljali priključek pri Elimu, prav ta-ko tudi vodniki mestnega pro-meta niso privolili v semafori-zirano urejeni priključek, saj je bilo takoj jasno, da bo pri-hajalo do vrste zapletov in prometnih zimskih zadrž.

Ze res, da so danes Hrušča-ni rešeni nevarnega prometa skozi naselje, a prišli so z »dežja pod kap«. Danes na-mreč avtobusi lokalnega mestnega prometa ne vozijo na Hrušico, temveč ustavljajo na križišču, tako da imajo naj-bolj oddaljeni Hruščani dva kilometra do svojega doma. Delavci se jezijo in se pritožu-jejo ter zahtevajo, da se v pri-hodnje primerno uredi dostop na Hrušico.

Se vedno se tudi dogaja, da vozniki s Hrušice vozijo po stari trasi in se vključujejo na novo magistralno cesto, tako da žal najbrž ni več daleč dan, ko bo prišlo do nesreče. Cesta je še v gradnji, po njej je dovo-ljeno voziti 50 kilometrov na uro.

Skratka: kakorkoli že so se Hruščani »rešili« nevarnega prometa, tako so obenem tudi nezadovoljni, saj niso ob prav-em času poskrbeli za varni in normalni priključek magistral-ne ceste in bližnjega hruščan-skega naselja.

D.Sedej

Spominska plošča na Ko-privniku — Na Koprivniku v Bohinju je bila v nedeljo ob 11. uri pri stavbi krajevnih skupnosti Koprivnik—Gor-juše priložnostna slovesnost. Občinska konferenca SZDL Radovljica je skupaj s kraje-vno konferenco socialistične zveze odkrila spominsko ploščo okrajnemu odboru osvobodilne fronte za Bohinj. Po številnih delovnih akcijah letos v krajevni skupnosti Korivnik—Gorjuše je bila nedeljska svečanost tudi pri-ložnost, da si domačini za trenutek oddahnejo in malo proslavijo.—A. Ž.

Na slavnostni seji v soboto so podelili priznanja za dosežke na špor-tnih tekmovanjih

bi začeli s telefonijo, ki jo danes gradimo na celotnem območju. Telefonija pa nas je še bolj zbli-žala. Res je, da je akcija nekako razdeljena na dve območji, ven-dar, ko bo končana, bo to velika pridobitev za celotno območje tega dela občine.

Svojevrstno pobudo za izgrad-njo omrežja so najprej dali v krajevni skupnosti Sebenje, kjer so se prebivalci na referendumu odločili za samoprisepek. To je potem pospešilo izgradnjo ob-jekta in financiranje avtomat-ske telefonske centrale v Kri-žah. Tako so se pokazale mož-nosti za nove priključke tudi v ostalih treh krajevnih skupno-stih in za prevezavo na enotno omrežje tudi telefonskih naročnikov v krajevni skupnosti Kor-ovor. Trenutno na celotnem ob-močju še precej manjka, da bo končana izgradnja primarnega omrežja. Vendar upajo, da bo prihodnje leto za praznik po-vsod že zvonil telefon. Težav pa ni malo, je povedal predsednik centralnega gradbenega odbora Drago Papler. Predvsem izvajal-ci (PAP) zamuja, ugotavljajo pa tudi, da kar precej pretirava-jo s stroški. Zato se nameravajo za naprej drugače dogovoriti.

Telefonija, mrliske vežice, zadnje čase pa je vse več govora tudi o večnamenski dvorani na

tem območju, s čimer bi lahko rešili tudi preskrbo oziroma tr-govino, pa niso edine skupne točke vseh štirih krajevnih skupnosti.

»Veliko težav v naši krajevni skupnosti imamo s cestami.« ugotavlja predsednik sveta kra-jevne skupnosti Senično in slav-nostni govornik na sobotni skupni seji Drago Ficko. »De-narja za vzdrževanje strmih krajevnih cest je malo, vsako večje deževje pa nam odnese vse nasipe peska.«

Predsednik sveta krajevnih skupnosti Sebenje Jože Toma-žič je v pogovoru še posebej opo-zoril na kanalizacijo: »V vasi smo kanalizacijo rešili. Težava pa je s kanalom za meteorne vo-de, kamor se stekajo tudi od-padne vode iz naselja Križe. Rad pa bi ob tej priliki še pose-bej pohvalil mladino v naši kra-jevni skupnosti.«

»Problem z brado je cesta v Gozd,« ugotavlja predsednik sveta krajevnih skupnosti Križe Milan Mali. »Sicer pa letos v no-vem naselju Snakovo poteka večja akcija ureditev cest. Vsaka hiša je prispevala po 160 tisoč dinarjev.« »V krajevni skup-nosti Pristava imamo največ težav s cesto na trasi starega železni-skega tira. Od Primožka do mo-stu bi morali urediti pločnik. Zavzemamo pa se tudi za pokri-to oziroma urejeno avtobusno postajališče.« poudarja predse-dnik sveta Omer Begič

● Na prvi pogled se potrebe in ocene v posameznih krajevnih skupnostih morda razhajajo. Vendar pa se ceste, kanalizacija, avtobusne zveze oziroma življe-nje nasploh ne konča na kraje-vni meji. To pa je nedvomno raz-log za tesnejšo povezanost (in tudi organiziranost) ne le ob skupnem praznovanju.

Cesta in pločniki v Trbojeh — V letošnjem programu cestne komun-al-ne skupnosti Kranj je tudi dokončana ureditev ceste Čirče-Trboje. Ta-ko kot na celotnem delu cestnega programa cestne komunalne skup-nosti tudi dela na tej cesti potekajo po programu. V Trbojeh na primer urejajo odsek od šole do križišča sredi vasi, kjer bodo uredili tudi plo-čnik.—A. Ž.

PRITOŽNO KNJIGO, PROSIM

Zakaj tako, tovariši na PTT...?!

»Ko sem 1977. leta začel graditi hišo na Pešnici v Spodnji Besnici, sem se pri-javil takoj tudi za prikllop te-lefonskega aparata. Enkrat novembra tistega leta sem oddal prijavnico na pošti v Kranju. Uradnega odgovora do danes še nisem dobil. Ko pa sem spraševal, sem vedno dobil usten odgovor, da tele-fonskih priključkov ni, ker ni prostih linij. Rešitev je menda bila, da se do naselja položi nov telefonski kabel iz Zgornje Besnice, kar pa ni ravno poceni.

Prvič pa sem bil potem presenečen, ko sem izvedel, da je dobil telefonski prikllop stanovanec v naselju, ki se je priselil kasneje. Razumem, da je zasebnik in da težko dela brez telefonske poveza-ve. Še bolj pa sem presene-čen, ko so delavci PTT podje-tja v torek, 8. septembra, le-tos napeljavali novo linijo za krajanko, ki dela na pošti. Nič nimam proti temu, da nekdo dobi telefon in da ima tudi določen privilegij. Saj bi bilo čudno, če bi ob po-manjkanju mesa mesar ne imel doma mesa. Vendar sem začuden, da so se kar naen-krat pojavile linije. Od kdaj?

Nobenih novih kablov ni; ne po zraku, ne pod zemljo. So

mi torej tovariši na PTT la-gali? Pa jih zaradi tega nič ne obtožujem, tudi odgovora ne želim. Če so deset let go-vorili eno, zdaj ne morejo po-vedati drugega...

Vseeno pa zahtevam po vsem tem (ko ste »odkrili« nove priključke oziroma li-nije), da PTT v naselju postavi javno telefonsko govorni-lico. In to brezplačno. Nobe-nega prispevka ne bomo da-jali, tako kot ste pred pribli-žno dvema letoma zahtevali prispevek prek 600 tisoč (no-vih) dinarjev za postavitev nove telefonske govornice. Mistlim, da nas je takrat okrog deset podpisnikov pro-silo za javno govornico. Ta-krat smo še verjeli, če linij ni, bo morda vsaj ena za ja-vno govornico. Žalostno je, da kraj, ki je štiri kilometre oddaljen od Kranja in ima 100 hiš, nima javnega telefo-na. Ker ste nam deset let la-gali, zdaj to svojo neposlov-nost lahko vsaj omilite z ja-vno telefonsko govornico.

Če govornice ne bo, bo ob novem sprejemanju srednje-ročnega plana in letnih pla-nov razvoja PTT dejavnosti moj glas proti! In morda še od koga drugega, ki stanuje v naselju Pešnica in je od vas vrsto let dobival enake odgovore kot jaz.

Matevž Kleč
Sp. Besnica 90

Dr. Matjaž Kmecl na blejskem posvetovanju slovenskih knjižničarjev:

ZANAŠATI SE NA DAVIDOVSKEGA DUHA, NE NA GOLJATSKO MOČ

(Nekaj drobcev iz govora)

O knjižnicah na Slovenskem

»V nekaj desetletjih smo ustvarili dovolj gosto in razmeroma moderno mrežo splošnoizobraževalnih, šolskih in specialnih knjižnic, vsega 836 s številnimi dodatnimi izposojevališči. Na noge smo postavili temeljno tehnično knjižnico in ob njej 300 specialnih in visokošolskih knjižnic; prav zdaj dograjujemo kljub vsem težavam najmodernejšo mariborsko univerzitetno knjižnico in smo obenem pred začetkom zidanja nove Centralne tehnične knjižnice in pred širitvijo Narodne in univerzitetne knjižnice; obenem s hudimi poridnimi težavami in vendar dovolj vztrajno uvajamo v knjižničarstvo kibernetiko, se povežemo v nacionalne in nadnacionalne informacijske sisteme. Že dolgo prakticiramo višješolski knjižničarski študij, prav zdaj uvajamo visokošolskega.«

O politikih in vladnikih

»V vseh zadnjih razvojnih in političnih izjavah, državnih in republiških, partijskih in sodelstevskih, je zelo jasno in izrecno povedano, da nas ne reši zlepa kaj, če nas ne bo stremeljiva pamet, ustvarjalnost in iznajdljivost (inovativnost). V resoluciji 13. kongresa ZKJ o kulturi je skrb za knjigo posebej omenjena in poudarjena, v slovenskih listinah o sprotne in srednjeročnem razvoju tudi. In vendar imajo republiški in pokrajinski komiteji za kulturo že štiri leta pred zveznim izvršnim svetom podoben, tehten in konkreten predlog olajšav za knjigo — kreditnih, davčnih in drugih. Finančni minister Rikanovič pa je ob zadnjem posredovanju podčrtano izjavil, da knjiga ne more biti nič drugega kot običajno tržno blago.

Tudi znani interventni zakoni (protipartijski, ker se je 13. kongres zelo jasno opredelil zoper takšne metode v kulturi) zelo grobo in neposredno posegajo v vzdrževanje kulture. Spet piše, da je kultura poraba, da je celo osnovno socialno skrbstvo družbenorazvojna dejavnost, kultura pa luksus. S tem so uradniki pač še enkrat obšli politiko, ki pač ne bo mogla v nedogled podpisovati tovrstnega cinizma; obšli pa so tudi zdravo pamet. Po nemškem satiriku Rolfsu povzemam kometar: kultura je luksus za nekulture. Obzlučimo lahko, da se vodstvo Kulturne skupnosti Slovenije v takšnem položaju ni frontalno uprlo lastni ponovni degradaciji.«

O občinah in skupnem slovenskem kulturnem prostoru

»Odgovornost velja tudi za vse tiste občine, ki venomer kričijo od hude revščine, kadarkoli morajo postoriti kaj za svoje kulturne dejavnosti; celo očitno premožne so med njimi, ki bi prav rade zaprle še zadnja knjižnična vrata. V nekaterih dovolj bogatih občinah je na primer zadnji čas knjižni nakup za knjižnice skoraj zamrl. Potem pa se sliši glasno očitjanje na račun enotnega oziroma skupnega slovenskega kulturnega prostora, češ, Ljubljana vse pojé, nam pa nič ne da in nič ne plača. Važna sestavina enotnega kulturnega prostora je prav zagotovo enotna knjižnična mreža in zanjo smo po najboljših močeh dolžni skrbeti vsi, republika in občine, bibliotekarji in delavci. Saj vsakdo, ki resno znanstveno dela, ve, kaj pomeni dobro urejena knjižnica, informacijski sistem. Ustvarjanja znanja brez nje enostavno ni. Pomen šolskih knjižnic v takšnem kontekstu je domala samoumeven, toda tudi vloga splošnoizobraževalnih knjižnic, kakor to ni na prvi pogled čisto razvidno, je za družbeni in produkcijski napredek izjemno pomembna — saj je sleherni produktivnost v neposredni soodvisnosti od splošno civilizacijske, kulturne ravni družbe.

Občinska odgovornost je zdajle še toliko bolj nujna, ker

smo v polpreteklosti znatno zaostali v razvoju in opremljanju osrednjih nacionalnih institucij — zato je bil zadnji čas, da smo se posvetili univerzitetni knjižnici v Mariboru, NUK in CTK, če omenjam samo bibliotečna nacionalna jedra. Vsaka živa stvar na svetu mora imeti glavo in ni dobro, če je ta najslabši del telesa. Ko bo okrepljena, pa se bo spet treba povrniti v »prostór«.

O knjižničarjih

»Nekaj samospraševanja namenimo tudi sebi. Ali je bilo, na primer, res potrebnih deset let, da so se ljubljanske visokošolske knjižnice podpisale pod »samoupravni sporazum o sodelovanju pri razvijanju integriranega sistema znanstveno-strokovnih informacij v knjižnicah in INDOK centrih« in da kljub podpisu ta sistem niti še po treh letih ni v celoti zaživel? Ali se je bilo res treba toliko preklati in obirati okrog različnih računalniških sistemov in programov? Zakaj gre združevanje znanja na tem področju tako počasi in zakaj obstajajo še kar naprej paralelni sistemi? Zakaj katalogizacija še zmeraj zaostaja tudi po dve leti?

Za našo pot v moderno inovacijsko družbo so enako odgovorni knjižničarji in inženirji, učitelji in raziskovalci in na koncu koncev ali najprej seveda politiki. Vsak s svojim deležem; skrivačev ne sme in ne more biti. V tako dramatičnem času so preveliko razkošje.

Še posebej pri tolikšem naporu, kot je naš, ki se je zmeraj moral zanašati na davidovskega duha, ne na goljatsko moč.

Prešernovo gledališče Kranj

KOMEDIJA SITUACIJ ZA RAZVEDRILO

Začetek sezone v znamenju zabavne komedije, ki so jo odigrali domači in gostujoči poklicni igralci

V Prešernovem gledališču v Kranju začenjajo novo sezono z uprizoritvijo Črne komedije sodobnega angleškega dramatika Petra Shafferja v režiji Marjana Bevka. V predstavi nastopa osem poklicnih igralcev, štirje izmed njih gostujejo; takšna orientacija na zasedbo s poklicnimi igralci izraža napor vodstva PG, da ustanova, ki je pred dvema desetletjema izgubila status poklicnega gledališča, to stopnjo spet pridobi. Da gre za zahtevno nalogo predvsem v gledališko izraznem pogledu, pričajo takšna prizadevanja iz minulih sezon, na primer z uprizoritvijo Seligove Svatbe in zlasti lanske polarizacijske predstav na tiste s poklicnimi in na druge z ljubiteljskimi igralci, da o »razkolu« v amaterskem delu ansambla, ki ga je povzročila volja po profesionalizaciji, sploh ne govorimo. Toda o tem problemu le mimogrede, čeprav bo njegov razplet v prihodnjih sezonah vsekakor zanimiv primer nastajanja nečesa novega, vsekakor bolj kakovostnega (po logiki in smislu razvoja), še zlasti, če pomislimo na krizno stanje pri financiranju kulture. Poglavitna pri tem bo vsekakor zavest, da Kranj s svojim gorenjskim zaledjem takšno osrednjo kulturno ustanovo vsekakor potrebuje, če se hoče potrditi tudi na področju duhovne ustvarjalnosti, ki prej kot slej ostaja izkaznica trajne veljave.

Shafferjeva Črna komedija, ki je nastala leta 1965, je razvedrila gledalce že leta 1968 v Mestnem gledališču ljubljanskem, ko se njen avtor še ni proslavil z dramama Equus (Konj) in Amadeus (obe sta bili uprizorjeni tudi na slovenskih odrih, prva v Mariboru, druga v Celju). In če se ozremo na Črno komedijo z ravni teh dveh dramatskih mojstrov, potem ta zabavna komedija situacij in improviziranih zapletov še bolj trdno ostaja tam, kamor se je uvrstila ob nastanku, se pravi v zalogi bulvarnega gledališča, vendar kot posrečena, »čista« situacijska in karakтерна komedija. V programu Prešernovega gledališča se je očitno znašla iz nekakšne repertoarne zadrege, oziroma zahtevne, da ustreza zasedbenim možnostim, da pa bo tudi vseč občinstvu.

Kajti česa več kot niza smešnih situacijskih zapletov in humorno obarvanega dialoga ta komedija, ki se za akterje dogaja v temi, za gledalce pa v svetlobi, — to je njen poglavitni dramaturški domislek in vir komične zasnovne, — v bistvu niti ne premore. Osebe so sicer komično obarvane kot predstavniki različnih generacij in položajev, osrednji med njimi je kipar Brindley Miller, ki skuša s potegavščino pridobiti naklonjenost ugledne avtoritete, hkrati pa krmari med dvema ženskama. Njegove zadrege v družini tipiziranih gostov (sosed, sosedica, nesočeni tast) in seveda zanje v temi — zabavajo gledalce.

Pozornost uprizoritve je bila opazno namenjena prav tem in takšnim komičnim situacijam, zamenjavam v temi, kakor jih pac narekuje zgodba komedije. Dovolj razvidno je, da je režiser Marjan Bevk spretno in nevsiljivo (kar pomeni, da si ni izmišljal ničesa več, kar ne bi bilo v soglasju s situacijami in logiko dogajanja) vodil igralce skozi namišljeno temo, v sprenevedanju in prepoznavanju zamenjav. Igralci so svoje naloge izpolnili spretno, čeprav nekaj uigranosti in nonšalantnosti sami zabavni funkciji uprizoritve ne bi škodovalo, če bi odmislimo socialno adaptacijo, bodisi angleškemu ozračju ali pa prenosu v domače okolje, kar pa bi moral nakazati že prevorč — smislu adaptacije. Z individualiziranimi potezami so odigrali osrednje like Matjaž

Višnar kot revni kipar Brindsley, Bernarda Oman in Violeta Tomič v vlogah njegovih ljubic, Alenka Svetel in Tine Oman v vlogah sosedov, Miran Kenda kot polkovnik Melkett ter Janez Škof in Pavel Rakovec.

Predstavo Shafferjeve Črne komedije bi v presečišču vseh silnic lahko razumeli in sprejeli predvsem kot ogrevanje za izrazitejšo in kompleksnejšo uprizoritve.

France Vurnik

Jezikovno rabsodišče

SKUPNI SLOVENSKI KULTURNI PROSTOR IN KRAJEVNA IMENA

14. avgusta letos smo se zgrozili, ko smo na drugi strani dnevnika Delo (v rubriki S teleprinterja) zvedeli za »Muzejski vlak Faak — Bohinjska Bistrica«. Neki M. S. in fotograf I. Modic sta nam z Jesenic sporočila, da je turistična agencija Slovenijaturist letos drugič pripravila »izlete iz Jesenic v avstrijski Faak za turiste z naše strani, za tiste z avstrijske strani pa izlet v Bohinj in okolico.« Take jezikovnokulturne sramote od Dela nismo pričakovali, čeprav je šlo za čas »kislih kumaric.« Tisti »iz Jesenic« namesto pravilnega »iz Jesenic« (saj pravimo »na Jesenicah«, ne pa »v Jesenicah«) bi dobrohotni slovenski bralec mogoče vendarle molče pogoltnil, čeprav si pri tem o dopisnikovi in redaktorjevi poklicni usposobljenosti ne bi mislil dosti lepega; tistega »Faaka« pa ni mogoče pogoltniti, saj to so vendar slovenske Bače ob Baškem jezeru na Koroškem (od tam izvira slovita pesem Njaveč čez izaro)! Ali naj pričakujemo, da bomo v Delu kmalu prebrali še kaj o Ferlachu, Feistritzu, Rosenbachu, Eberndorfu...? Pa kaj o Klagenfurtu? Če sklepamo po jeziku reklamnih oglasov koroških trgovcev v Delu, bi rekli, da to vendarle še ni del Delove jezikovne politike, temveč — hud — spodrsrlaj.

Ne vemo, ali ni mogoče že agencija Slovenijaturist (!) obesila na svoj muzejski vlak samo table z napisom »Faak — Bohinjska Bistrica« in tako pomagala skrivati pred očmi tujih turistov resnico, da je slovensčina doma tudi na avstrijskem Koroškem; dopisnik M. S. bi bil moral tak spodrsrlaj opaziti in ga javno (v Delu) kritizirati, en pa mu slediti kakor ovca v klavnico. Če tega ni opazil ali če se mu ni zdelo vredno besede, ni vreden biti dopisnik osrednjega slovenskega dnevnika, v katerem smo prebrali že toliko tehničnih misli o skupnem slovenskem kulturnem prostoru. Slovenska krajevna imena v zamejstvu so del naše kulturne dediščine; pomembnejša med njimi spadajo v našo splošno izobrazbo, manj znana je mogoče najti vsaj na dvojezičnih zemljevidih (ali M. S. sploh ve, da taki zemljevidi obstajajo?).

Da, zelo smo jezni!

Izjava št. 312

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ — V galerijskih prostorih Prešernove hiše je odprta razstava Ne bom oprala teh krvavih madežev. V mali galeriji Mestne hiše se s slikarskimi in kiparskimi deli predstavljata Mario Petrič in Štefka Petrič. Na ogled je tudi zanimiva razstava del skupine fotografov iz Furlanije in Julijske krajine.

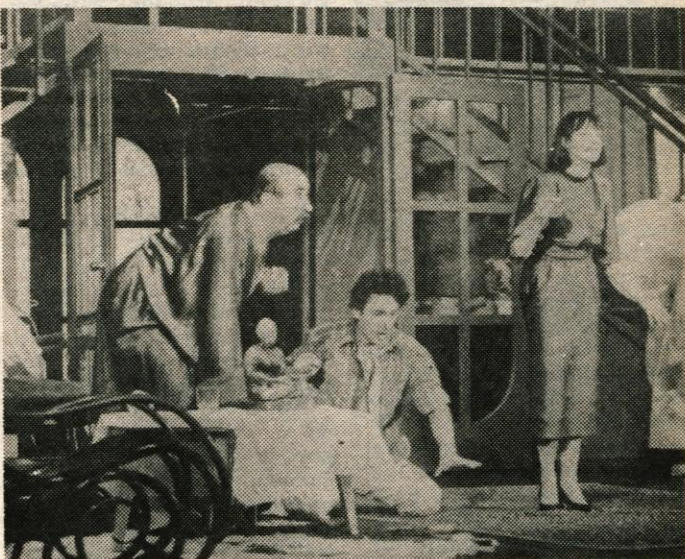
KAMNIK — V Stolvem Interieru na Duplici je odprta razstava fotografij Dragana Arriglerja.

BOH. BISTRICA — V osnovni šoli dr. Janeza Mencingerja je odprta razstava razglednic in fotografij Gorenjski kraji in ljudje, pred prvo svetovno vojno.

TRŽIČ — V paviljonu NOB so na ogled likovna dela učencev osnovne šole Kokrški odred Križe.

MEDVODE — V tovarni Donit je odprta razstava del udeležencev letošnjega Donitovega extempora.

ŠKOFJA LOKA — Zbirke Loškega muzeja na gradu so odprte vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 17. ure.

Kranj — Prešernovo gledališče si je tokrat za uvod v novo sezono privoščilo namesto resnobe obilo sproščene smehe. Ves ta teden in še do 14. oktobra bo gledalce razveseljevala Shafferjeva Črna komedija. — L. M. — Foto: F. Perdan

Sindikat plača polovico abonmaja

Škofja Loka, 5. oktobra — Podobno kot lani je loški sindikat tudi v novi gledališki sezoni omogočil delavcem cenejši ogled nekaterih predstav. Letos so se v sindikatu odločili za nakup abonmaja v kranjskem Prešernovem gledališču, saj je vožnja do Kranja vendarle pripravnejša kot v Ljubljano. K ceni abonmaja je prispeval polovico denarja, drugo polovico pa bodo pokrili bodisi v osnovnih organizacijah bodisi delavci sami.

Razen kranjskega abonmaja so v loškem sindikatu naročili še dve predstavi v Ljubljani, medtem ko bodo Loško gledališče podprli na ta način, da bodo kulturnim animatorjem v delovnih organizacijah ponudili karte za vse predstave v lepi domači dvorani. Kaj bo v njej na ogled, je še težko reči, saj majhen oder ne dovoljuje povabiti v Škofjo Loko velike gostujoče igralske skupine.

H. J.

ZA KULTURO SPET NIČ

Tržič, oktobra — Le tri nove zaposlitve je za to srednje-ročno obdobje predlagal Zavod za kulturo in izobraževanje v trziški občini, in sicer kulturnega animatorja za Zvezo kulturnih organizacij, delavca na področju raziskave lokalne zgodovine, še posebej povojnega obdobja, za Muzej, ter knjižničarja za Trziško knjižnico. Na zavodu posebej poudarjajo potrebo slednjih dveh, kajti v knjižnici se je od leta 1977, ko se je knjižnica preselila v nekdanjo Bračičevo šolo, delo dvignilo za 65 odstotkov pri istem številu zaposlenih (trije opravljajo delo petih), pri pisanju in raziskavi lokalne zgodovine pa zaradi pomanjkanja ljudi v Muzeju ni raziskan povojni Tržič, medvojni in predvojni pa le delno.

Potrebe po kadrih v trziški kulturi so obravnavali na komiteju za družbeno planiranje in gospodarjenje, kjer so znova ugotovili, da za nova delovna mesta ni potrebnih finančnih sredstev, izvršni svet skupščine občine pa je bil le malo bolj razumevajoč in je predlagal, da naj kulturna skupnost vseeno pripravi opis del in nalog za delavca na področju raziskave lokalne zgodovine; zaposlili naj bi ga v letu 1988.

D. Dolenc

KOMORNA GLASBA XX. STOLETJA V RADENCIH

V dneh 26. in 27. septembra je bil v Radencih 25. mednarodni festival komorne glasbe 20. stoletja, kateremu pa prav ob jubileju grozi, da je bil zadnji, čeprav že četrto stoletja dokazuje svojo pomembnost in potrebnost.

Program je obsegal tri koncerte. Na sobotnih dveh sta nastopila Rascher Saxophone Quartet iz Tübingena in Bojan Gorišek — klavir iz Ljubljane. Na nedeljskem dopoldnevu pa je nastopil Godalni kvartet Slovenske filharmonije, v katerem igrajo: Darko Linarič — 1. violina, Romeo Drucker — 2. violina, Cvetko Demšar — viola in Miloš Mlejnik — violončelo, ter kranjska pevka Sabira Hajdarović.

Izvedli so kvartet št. 2 J. Goloba in godalni kvartet v F duru M. Ravela ter Slavenskega — Pesmi moje majke za kvartet in glas. Kvartet, ki je po stažu še mlad ansambel, se je pred slovensko glasbeno strokovno elito izkazal kot uigran ansambel s pretanjenim čutom za muziciranje. Prav tako se je pričakovano izkazala tudi Hajdarovićeva, ki je tehnično dovršeno in muzikalno odzela vse štiri pesmi, pa čeprav je po nesrečnem naključju ostala brez not.

Kvartet kot tudi pevka so izrazili željo po predstavitvi kranjskemu občinstvu, morda tudi skupnem. Upajamo, da se jim bo želja uresničila in da jih bomo lahko slišali tudi v Kranju.

M. Plajbes

Drsalka za vrhunske športnike in hokejiste

Jesenice, 5. oktobra — Jeseniški obrtnik Janez Jenko že leta in leta brusil drsalke na svetovnih in evropskih prvenstvih. Ob pritožbi vrhunškega drsalca je začel razmišljati in končno prijavil inovacijo. »Vse se lomi na plečih inovatorja, če je inovacija nepričakovana«

Jeseničan Janez Jenko je obrtnik, dežnikar in brusilec, ki je pred nedavnim v Združenih državah Amerike, Kanadi, Veliki Britaniji in pri nas patentno zaščitil svojo inovacijo, novo drsalco. Novost Jenkove drsalke je nova drsna ploškev, nova oblika drsne ploške, ki prenese veliko večje obremenitve, denimo, pri skokih in težjih drsalnih likih.

»Od leta 1963 se že ukvarjam z brušenjem drsalk, tako na svetovnih kot evropskih drsalnih prvenstvih,« pravi jeseniški inovator Janez Jenko. »Tedad sem namreč kupil prvi stroj za brušenje ter ga primerno dodelal. Leta 1979 so me prvič povabili na evropsko prvenstvo v Zagreb, kjer sem bil uradni brusilec prvenstva. Vesel sem bil, da na tem prvenstvu strokovnjaki z vsega sveta niso dali niti ene pripombe na moje delo, zato sem nadaljeval.«

Naslednje svetovno prvenstvo je bilo na Dunaju, kjer sem brusil drsalke vsem svetovnim prvakom, vendar se je tedaj znani britanski drsalec nad mojim delom pritožil, češ da njegove drsalke niso bile dobro nabrušene. Začel sem razmišljati: zakaj je bil nekdo lahko svetovni prvak ob enem načinu brušenja,

drugi pa je bil nezadovoljen? In odkril sem, da sta drsala z različnimi tipi drsalk. Ugotovil sem, da so nekatere drsalke pač take, da na mestih, kjer prihaja do večje obremenitve, niso dovolj ostre.

Sedem nadaljnjih let sem se trudil, da sem prišel do inovacije in jo dal tudi patentirati. S patentom sem zaščitil okoli 70 odstotkov vsega svetovnega trga. Prepričan sem, da je novost velikega pomena za vrhunsko umetnostno drsanje kot tudi za hokej.

Za inovacijo so se zanimali veliki proizvajalci drsalk v Veliki Britaniji, vendar želijo, da jim patent kar odstopim. Zaradi velikih stroškov tega ne morem storiti, zato se dogovarjam z našim Elanom in Titanom v Kamniku.

Kot inovator lahko rečem, da so vrata tistim inovacijam, ki so načrtovane in pričakovane, na stežaj odprta, medtem ko »naključna« inovacija zelo težko prihaja na tržišče. Treba je v neizprosno borbo s tistimi, ki imajo na tržišču monopol, zato mora biti inovacija zares kvalitetna in vsestransko odlična. Vse se torej »lomi« na hrbtni inovatorja, saj nima sponzorja, ki bi ga finančno podprl. Ne glede na to, ali bo moja drsalca prodrla v svet ali ne, sem prepričan, da se le s tako drsno ploškijo v vrhunskem športu lahko dosežejo odlični rezultati.

Janez Jenko danes veliko pričakuje od atestov v Sovjetski zvezi, saj sta prav sovjetska umetnostna drsalka Irina Seleznova in Oleg Makarov dva meseca drsala na njegovi drsalci z novo drsno ploškijo. O Jenkovi drsalci imata izredno dobro mnenje, tako kot pohvalne in spodbudne besede prihajajo iz Nemške demokratične republike in Kanade, kjer tudi že preizkušajo drsalco jeseniškega inovatorja.

D. Sedej

Najbolj nori dan je za nami

Bil je v nedeljo, 4. oktobra, na Gorenjskem sejmu in na njem so nastopili tisti, ki obvladujejo slovensko zabavno sceno: Agropop, slovenska Madonna Andreja Makotar, priznane plesne skupine in disko plesalci. V tekmovanju za najboljšo plesno skupino se je najbolje odrezala kranjska skupina Helena, disko plesalka Barbara z Mlake je bila najboljša v svoji konkurenci. Na norem dnevu ni manjkala niti lestvica slovenskih diskotek s slovečo Dejo Mušič na čelu. Volili so tudi miss norega dne in predsedniku žirije, zvezdi Stanetu Vidmarju, zaupamo, da so izbrali resnično najlepše. Nori dan je bil res nor, saj se ga je udeležila

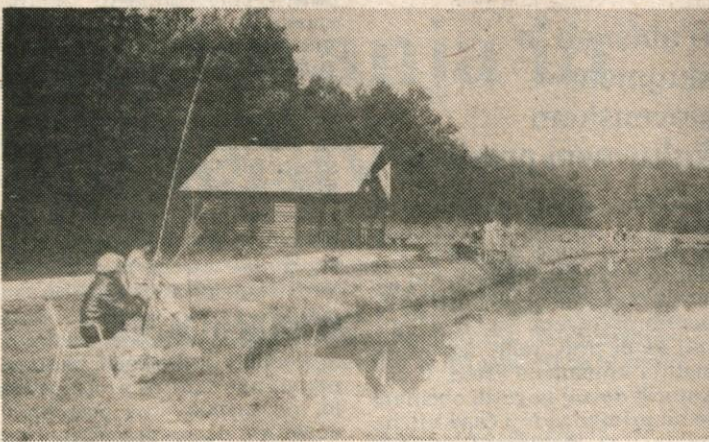

tisočglava glasna množica, ki je dajala ton tej razpiti prireditvi. — Foto: G. Šinik

Ribnik v Lahovčah

Rekreacija in urejeno okolje za povrh

Lahovče, 4. oktobra — Dvajset let že v okviru Ribiške družine Bistrica-Domžale deluje pododbor Pšata. Ko so pred 15 leti člani pododbora začeli iskati teren za svoj ribnik, so bili trdno odločeni, da ga tudi uredijo. V nedeljo pa so ob krajevnem prazniku pod Krvavcem priredili že drugo tekmovanje za pokal krajevnih skupnosti.

Ob ribniku so člani pododbora zgradili tudi manjšo brunarico

Pododbor Pšata v Ribiški družini Bistrica-Domžale ima danes okrog 40 članov. Vse od začetka, ko so se organizirali v pododboru, je med člani tlela misel in želja, kako bi prišli do svojega ribnika, do tako imenovane komercialne vode, kjer bi lahko imeli športni ribolov. Že od vsega začetka je bil najbolj trdovraten in zagret prvi predsednik pododbora Cveto Česen skupaj z Vinkom Staretom.

»Kar nekaj let smo iskali primeren teren,« pripoveduje sedanjí predsednik pododbora Gojo Kern. »Nazadnje smo ocenili, da bi bil primeren prostor blizu Lahovč, kjer v gozdu Voh izvira potok, ki pri

Brniku prej ponikne. Zemljišče je bilo zamočvirjeno, last KŽK Kranj. Precej časa je trajalo, da smo ga odkupili. Potem pa smo ga začeli urejati. Bilo je pred petimi leti, ko smo lahko postavili ob ribniku tudi brunarico.«

Danes je tu, na robu vasi, prijetno urejen prostor za rekreacijo. Vse so člani pododbora uredili s prostovoljnim delom in od prodaje dovolilnic za športni ribolov. Skrbijo, da je ribnik tudi bogat z ribami. V njem so krapi, ščuke, linji, kleini in amurji. Lani ob krajevnem prazniku so prvič priredili tekmovanje v športnem ulovu rib za pokal krajevnih skupnosti pod Krvavcem. Ta-

Za malo denarja malo muzike — Suha leta se pišejo naši kulturi. Ni denarja za muzeje, za ljudi, ki bi se ukvarjali s kulturo, ni ga za koncerte, ni ga tudi za godbe na pihala. Zato nič čudnega, da se osipljejo njene vrste in nemalokrat se zgodi, da organizatorji proslav napovedujejo le »delne« nastope svojih pihalnih orkestrrov — Foto: D. Dolenc

Kmečki turizem nad Sovodnjem

Slastna Sivkarjeva ocvirkovica

Javorjev dol, 2. oktobra — V mislih se vračam v otroška leta, ko je mati iz peči potegnila lepo porjavelo ocvirkovico. Kako lepo je dišala, kako slastna je bila, ko smo jo otroci še toplo poželjivo nosili v usta. In prav takšno slastno ocvirkovico vsak konec tedna spečejo pri Sivkarju na kmečkem turizmu v Javorjevem dolu! Ni čudno, če popotni Žirovci, Idrijci in drugi tako radi prihajajo gor! Škoda, ker sem za en dan prehitela...

Viktor Kavčič, Sivkarjev: »Za dopust nimamo časa.« — Foto: G. Šinik

jemat pred štirimi leti, na pobudo pospeševalca iz loške kmetijske zadruge. Tedaj so obnovili hišo, dobili nekaj kredita, v današnjem denarju kakšnih deset milijonov, ter uredili pet sob z dvanajstimi posteljami.

A kmečki turizem ni šel čisto pravo pot. Stalnih gostov, ki sicer prihajajo na počitnice predvsem poleti z Obale, največ iz Kopra in Pirana, ni toliko kot so na tihem pričakovali. Več je prehodnih gostov ob koncu tedna, v sobotah in nedeljah, ki izlet v naravo izkoristijo še za obisk na Sivkarjevi domačiji.

Radi prihajajo, ker jih sprejmejo gostoljubni ljudje, ki jim dobro in poceni postrežejo. V kuhinji je glavna mati, ki sama peče kruh in ocvirkovico, kuha. Umetelnosti izdelave sira po receptu terapevta je naučila snaho Jano. Približno 300 kilogramov na leto ga naredi. Včasih so ga vozili prodajat na Sovodnj, zdaj ga lahko vsega prodajo doma. In v tem je tudi smisel kmečkega turizma, dodatnega vira dohodka kmetiji. Da tisto, kar kmetje pridelajo doma, doma prodajo. Vse, kar prihaja na krožnike gostov, je pristno, domače. Žganje prav tako. Lani, ko je bilo obilo sadja, so ga precej nakuhali. Letos ni sadja niti za tri gajbe.

H. Jelovčan

krat sta zmagala Boštjan Zupan iz Zaloga in ekipa iz Zaloga.

»Danes ob zaključku praznovanja krajevnih skupnosti pod Krvavcem imamo drugo tekmovanje. Obisk in odziv sta boljša kot lani. Škoda, da niso prišli tudi s Šenturške gore in Grada. Sicer pa smo letos že organizirali tudi tekmovanje za paraplegike. Zelo smo bili zadovoljni in poslej se bodo tukaj srečali vsako leto,« je povedal Gojo Kern.

Sicer pa imajo ribiči iz pododbora Pšata še več načrtov. Okolico ribnika nameravajo še bolj urediti. Razmišljajo pa tudi o gradnji še enega ribni-

Gojo Kern

ka v Češnjevku. Veliko zasluži za to, da je prostor ob sedanjem ribniku zares prijeten in urejen, pa ima poleg vseh članov pododbora gospodar in dolgoletni član Jože Žlebir iz Poženika.

A. Žalar

Razvodje, kjer se Gorenjska stiska s Primorsko

Na Brd' teče voda v Jadransko in Črno morje

Robidnica, 2. oktobra — Kako velik in hkrati majhen je svet! Ko se s Hotavelj, mimo tovarne Marmor, in skozi Volako po ozki makadamski cesti povzpneš do Debeni, Studorja, Leskovic, ki je zadnja večja vas pod vrhom, in Laze, prideš v redko poseljeno Robidnico. Tu je tudi Robidniško brdo ali Robidensko brdo, kot mu pravijo domačini, z lepo novo hišo na Brd', ki je zrasla na mestu stare domačije. Gospodarja Jaka Peternelja žal ni doma. Kdo ve, kje se možak potepa. Zavijemo v najbližjo hišico pod njegovo, komaj sto metrov niže, ki je prva ali pa zadnja, kakor hočete, gorenjska domačija na meji med Primorsko in Gorenjsko.

Lipa na Brd' je meja med Gorenjsko in Primorsko.

Tu je Smrekovcov dom, v katerem živi postarana Julka in Vencelj Verčič. Celih 57 let je že minilo, kar sta stala pred oltarjem. Sedem otrok sta imela, ki so se potepli v dolino, se poročili in tam pogrnili korenine. Le eden, sin Rudi, ki dela v cerkniški Eti, je ostal doma. Ta še ni oženjen. Malo čudaški, sramežljivi so fantje tu gori...

Oče Vencelj je bil do sedemdesetega leta pravi korenjak, do tedaj ni bil niti enkrat pri zdravniku. Potem pa ga je bolezen začela zmagovati. Bil je na operaciji kolka. Tažko hodil, težko se giblje. Večino časa preždi v kuhinji nasproti štedilnika, kjer ogenj že kljubuje prvemu jesenskemu mrazu.

Mati Julka nima časa za bolezen. Trdoživa hribovka grabi travo, ki jo je nakosil sin Jože. Iz Ljubljane je prišel domov pogledat za gobami. Pa ne poganjajo, se je pritoževal. Mati je glavna v kuhinji, hiši, v hlevu, kjer so štiri krave in konj, na njivi. Mož ne more več pomagati, sin Rudi ne utegne vselej.

Iz Robidnice je približno enako daleč v Cerkljo na Hotavelj, povsod okrogli dve uri hoje. Precej domačinov je zaposlenih več v tovarnah na loški strani kot na primorski. Do šole v Leskovic pride avtobus, ki vozi v šolo, na delo, po opravkih. Smrekovcovi so Gorenjci, brez pomisleka povesta Julka in Vencelj, čeprav se je Julka pramožila na primorskih Novakov.

H. Jelovčan
Foto: G. Šinik

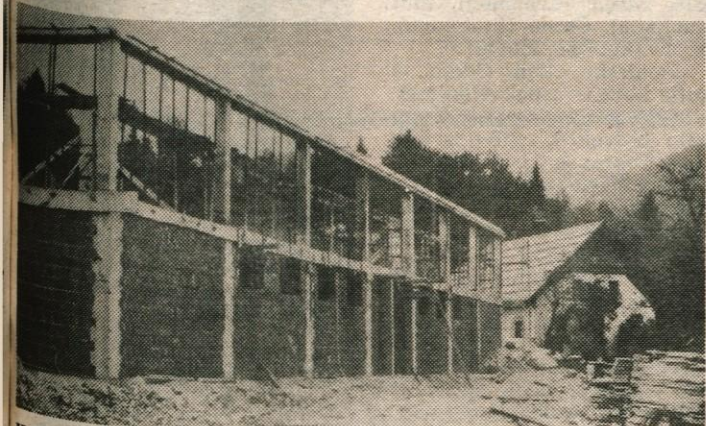

Smrekovcovi Jože, mati Julka in Oče Vencelj, prvi na gorenjski strani.

Pri Zupanovih in Medju na Gorjušah

Hitimo! Po snegu diši...

Gornjuše, 2. oktobra — Na Zgornjih Gorjušah, kjer je strela 21. julija zažgala dva hleva in stanovanjsko hišo ter 80 ton sena in vrsto drugih kmetijskih strojev, je danes že precej drugače. »Če bo le vreme zdržalo, bo živina letos na toplem v novem hlevu,« prav Jože Zupan. Franc Medja, ki zdaj prenočuje pri znanecu, pa tudi upa, da bo do zime dobil stanovanjski zabojnik...

Konec tedna nameravajo začeti graditi ostrejšje

Sosedstva in solidarnostna pomoč sta pripomogli, da je danes že precej drugače kot 21. julija, ko je ognjena strela Zupanovim in Francu Medji zažgala dva hleva, stanovanjsko hišo, seno in vrsto kmetijskih strojev. Ko smo bili zadnjikrat na Gorjušah 21. avgusta, so bili za novi hlev skupani šele točkovi in pasovni temelji. Zdaj je 16 krat 12 metrov velik hlev že zgrajen do prve plošče in konec tega tedna naj bi delavci Gradbenega podjetja Bohinj ter vaščani delali ostrejšje.

»Malo me že skrbi,« pravi Jože Zupan. »Živina se sicer še pase, vendar je bilo zadnje tri dni tako mraz, da smo imeli zjutraj že slano. Po snegu diši... Tu na Pokljuki nikdar ne veš, kdaj bo zapadel sneg. Zgodilo se je že, da je 20. oktobra in je potem obležal do naslednje spomladani.«

Pa se ne Zupanovi ne Medja prav nič ne pritožujejo. Pravijo, da ne bodo mogli nikdar povrniti pomoči, ki so jo dobili pri vaščanih pa tudi od drugod. Malo je

bo živina varna pred zimo. Včeraj je krava dobila telička. Zdaj sta kar v baraki na vrtu... Jutri bo tudi spet velika akcija. Da bi le les pravočasno razžagali. Medja ima že vse pripravljeno, naš pa je še v gozdu.

Ni dneva, da se na gradbišču ne bi kaj dogajalo. Stanko Korošec iz Gradbenega podjetja Bohinj, ki je vodja gradnje hleva, je za zdaj s potekom gradnje, še posebno pa s pomočjo vaščanov, zadovoljen.

»Še dobro, da vse poteka tako. Poleg službe in dela doma imamo letos na Koprivniku in Gorjušah še kup drugih akcij. Ta teden smo asfaltirali krajevne ceste, gasilski dom, ki so ga na

Jože Zupan: »Da nas le sneg ne bi prehitro presenetil!...«

sicer nagajalo vreme in so zato s prvo ploščo kasnili za dober teden. Toda ko so jo 23. septembra dopoldne začeli delati, je bila zgodaj popoldne že gotova.

»Stroški? Seveda jih je veliko. Zaboje piva stane 60 starih tisočakov manj kot milijon. Pa kaj bi to. Bomo že kako. Samo da bomo čimprej naredili hlev, da

Franc Medja: »Najnujeji je hlev. Nekaj živine je še v planini...«

Koprivniku spomladi začeli graditi, je že skoraj pod streho, gradnja vodovoda poteka po programu, na stavbo krajevnega skupnosti smo vzdali ploščo. »Že samo to, brez te nesreče, ki je doletela Zupanove in Medjo, bi bilo dovolj. Upam, da bo zdržalo tudi vreme. Sicer pa sem

prepričan, da bo konec meseca živina v hlevu.«

Če bo vreme kolikor toliko zdržalo, se nameravajo še letos lotiti tudi gradnje Medjeve hiše. Nekaj materiala je pripravljeno.

»Kar ne bomo mogli letos, bomo pač drugo leto. Zdaj je najbolj nujna skrb za živino. Moje je še nekaj v planini. Na srečo imava z Zupanovimi obljubljene dovolj krme. Le stanovanjski zabojnik že kar težko čakam. Upam, da ne bo ostalo le pri obljubi,« pravi Franc Medja.

Sicer pa se v koordinacijskem odboru za odpravo škode pripravljajo tudi na zagotovitev denarja, da bo celotna akcija lahko uspešno končana. Precej zaprosenih za pomoč se na dopis še ni odzvalo. Žato upajo, da klic v sili za Zupanove in Medjo na Gorjušah še ni zamrl. Številka žiro ra-

Stanko Korošec, vodja gradbišča: »Konec oktobra mora biti hlev gotov...«

čuna, kamor lahko nakažete denar: Krajevna skupnost Koprivnik-Gorjuše 54540-645-61124 - za pogorcelce. Vsem, ki so že prispevali in pomagali, pa se odbor, Zupanovi in Medja iskreno zahvaljujejo.

A. Žalar

Črno meso za slastne čevapčiče

Radovljica, 5. oktobra — Gorenjski inšpektorji so pregledali 59 obratov družbene prehrane in odvzeli kar 77 pogojno oporečnih vzorcev čevapčičev, polpet, pleskavice. Črno površino globoko zamrznjenega mesa obrežejo in zmlejejo v mleto meso. Z akcijami bodo nadaljevali, ker sumijo, da so vzroki vse številnejših črevesnih obolenj tudi piščančji hrbti

Avgusta so gorenjski sanitarni inšpektorji v sodelovanju z Zavodom za socialno medicino in higieno Kranj opravili obsežno akcijo in pregledali 59 obratov, v katerih prodajajo čevapčiče, ražnjiče, pleskavice, polpete, klobase, hrbet piščanca, biftek. Za sistemski nadzor nad mesnimi proizvodi so se odločili zaradi povečanja števila črevesnih obolenj na območju radovljiške občine in delno na kranjskem območju ter zaradi obsežnejše zastrupitve z živili v temeljni organizaciji LIP Tomaž Godec v Bohinju.

Razumljivo je, da gorenjske inšpekcijske službe skrbijo, da se na Gorenjskem kot na tranzitnem območju ne bi pojavila črevesna obolenja, zato opravljajo stalne akcije in kršitve tudi kaznujejo. Še posebno problematično je mleto meso, saj se ne dogaja tako redko, da mleto mesno maso pripravljajo tako, da vzmejo globoko zamrznjeno meso, ki je povrhu že vse črno. Ta črni del obrežejo, ga zmlejejo, nakar masa stoji dan ali dva, se hitro kvari in — pokvari. Če to meso potem pečemo na najmanj 70 stopinjah, ni zdravju škodljivo. Jasno pa je, da masa, denimo, čevapčičev, nikdar ne more biti vsa prepečena na 70 stopinjah in če v pretesnih in nehijskih kuhinjah pride v stik z drugo hrano, lahko pride do zastrupitve.

Po prejšnjem pravilniku bi bila taka živila oporečna in zdravju škodljiva, po sedaj veljavnem pravilniku pa je dovolj, če se mleto meso prepeče na temperaturi 70 stopinj.

»Zavedamo se, da bi pravo sliko dobili le tako, če bi pri pregledu vzeli živila gostu s krožnika, saj bi šele tedaj lahko ugotovili, če je bilo meso pravilno prepečeno,« pravi vodja sanitarnega inšpektorata Zorko Justin, »a že tako in tako je bil rezultat akcije dokaj slab. Od skupno 121 vzeti vzorcev je bilo 51 neoporečnih, trije so bili oporečni in kar 77 jih je bilo pogojno oporečnih. Visok odstotek pogojno oporečnih zbuja skrb. Pri primernem tehnološkem procesu pečenja taka živila niso problematična. Ocenjujemo, da so veliko hujši problem delovne površine, če niso očistene. Zaradi utesjenosti kuhinj in pomanjkanja delovnih površin se delo opravlja na eni delovni mizi, kar velja tudi za pribor. Le malokje smo ugotovili, da uporablja zaposleno osebje dosledno ločeni pribor za rezanje surovega mesa in pečenega mesa. Izvor povečanega števila črevesnih obolenj je veliko bolj posledica neustrezne higiene, čeprav obenem tudi ne zanikamo, da je osnovni izvor v živilih samih.«

D. Sedej

Polletna bilanca na gorenjskih cestah

Več kazni, uspeha pa nobenega

Kranj, 1. oktobra — Kakor živiš, tako voziš. Prometni strokovnjaki s tem pogostim izrekom bržda merijo na splošno družbeno krizo in jo primerjajo z razmerami na cestah. Te so vse bolj krvave, saj so le na Gorenjskem do danes terjale 47 žrtev, dve več, kot jih je bilo lani vse leto.

Za začetek malo statistike. V pol leta se je na Gorenjskem primerilo 757 prometnih nesreč, 123 več kot lani v tem času. V njih je umrlo 27 ljudi (14 več kot lani), 210 je bilo ranjenih. Krvni davek je letos res strahoten: do danes je v nesrečah na Gorenjskem umrlo že 47 ljudi, dve žrtvi več kot lani vse leto. Cesta tudi otrokom ni prizanešala: med ranjenimi jih je 72, dva mladoletnika sta mrtva. Med vzroki je znova na prvem mestu hitrost, ki je povzročila 91 nesreč; poleg drugih vzrokov, kot so smer vožnje, izsiljevanje prednosti, prehitvanje, nepravilnosti pešcev, pa je kar v 60 do 70 odstotkih primerih najti alkohol. 149 nesreč so zaznali avtomobilisti, 27 mopedisti, 22 pešci, 13 kolesarji, 11 motoristi, prav toliko vozniki tovornjakov (lani le dve) in eno voznik avtobusa. Največ nesreč se je pripetilo na regionalnih in lokalnih cestah, ki niso ves čas pod budnim očesom prometne milice.

Radar je vsak dan zunaj

Ni čudnega, da ob krvavih cestah pomislimo na vojno: čudo skrivljene pločevine, množice mrtvih in ranjenih, zlasti mladih ljudi! Kaj storiti zoper to, je razmišljal Ivan Demšar, inšpektor za varnost prometa pri upravi za notranje zadeve v Kranju:

»Zadnje leto smo drastično zaostrili nadzor na cestah, uspeha pa ni nobenega. Za petino smo povečali represivne ukrepe. Radar je vsak dan na cesti, prekoračitelji hitrosti pa plačujejo od 1.500 do 2.500 dinarjev kazni. Sodniku za prekrške smo letos predlagali 4671 kršiteljev, kar 800 več kot lani.«

Kazen kot storitev, ostanek pa za kavo

»Nenehno smo na cesti, težko pa bi rekel, da nas vozniki še upoštevajo kot včasih, « je nadaljeval sobesednik. »Ob kaznih, kakršne plačujejo zdaj, nas tudi ne morejo. Dokler bodo lahkega srca odšteli 2.500 dinarjev za prehitro vožnjo, kot pač plačajo vsako drugo nujno storitev, in ostanek prepustili miličniku 'za kavo', ne bo govora o učinkoviti kazni. Sodnik za prekrške, deni-

mo, zaračuna 8.000 dinarjev za vinjenost in za kratek čas odvzame vozniško dovoljenje. Primer pride v obravnavo po letu ali dveh, denarna kazen v tem času izgubi precej svoje vrednosti, vzgojni smisel pa prav tako. Povečati kazni in hitreje ukrepati ter strožje kaznovati hujše kršitve, sodnike za prekrške razbremeniti malenkosti, tako bodo tudi kazni drugače učinkovale. Pa da ne bomo govorili le o prisli, odločilna je tudi preventiva. Tu pa nima besede le milica. Spomnimo se le vsakoletne prometne akcije ob začetku šolskega leta. Čeprav letošnje prve septembrske dni noben otrok ali mladoletnik ni bil ranjen v prometni nesreči, bi težko govorili o uspešni akciji. V njej smo pogrešali šoferje in avtomehanike, avtomoto društva, komiteje za SLO in DS, vzdrževalce cest... Sveti za preventivo v občinah imajo naloge, da le-to združijo, a kot kaže, so letos odpovedali.«

D. Z. Žlebir

NESREČE

Kolesarka trčila v vrata

Radovljica, 1. oktobra — Pred trgovino Merkur Železnina se je ponesrečila kolesarka Nada Pirc, stara 58 let, iz Lesc. Tam je namreč ustavil tovornjak Franc Rozman, star 37 let, iz Vrbenj. Ko je odprl vrata, je po cesti pripeljala Pirčeva in se zalepela v odprta vrata tovornjaka. padla je na cesto in se hudo ranila.

Zadel kolesarja in pobegnil

Kokrica, 4. oktobra — 39-letni voznik osebnega avtomobila Mirko Štrukelj iz Ljubljane je na cesti od Brda proti Kranju dohitel kolesarja, 14-letnega Igorja M. iz Kranja. Ker je avto vozil preblizu roba ceste, je fanta zadel, da je padel po cesti in se huje ranil. Ranjenca je pomagal očitavec Robert Likozar in ga odpeljal v zdravstveni dom, kajti povzročitelj je po nesreči pobegnil. Miličniki so ga hitro izsledili in dognali, da je vozil brez vozniškega dovoljenja, sumijo pa tudi, da je bil vinjen.

Vžgal se je motor

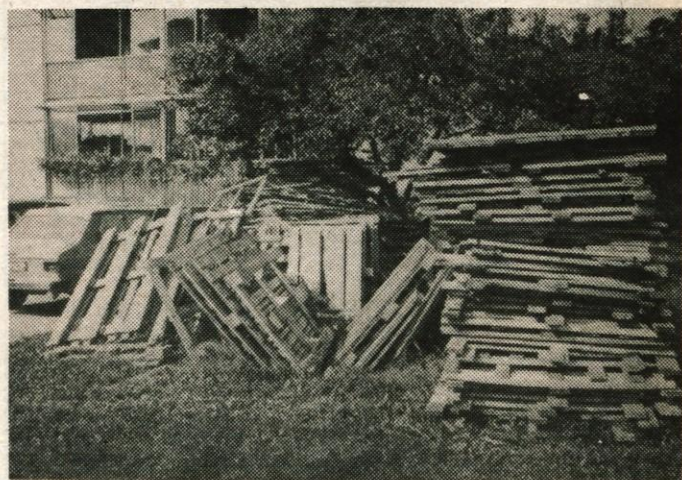
Žirovnica, 2. oktobra — Na cesti od Radovljice proti Jesenicam blizu Žirovnice se je nenadoma vžgal motor Petrolovega tovornjaka, ki je prevahal nevarne snovi. Voznik Peter Mrak iz Ljubljane je ob pomoči prometnih miličnikov z gasilnimi aparati pogasil ogenj in tako preprečil veliko škodo. Te je bilo le za 50 tisoč dinarjev.

Noč sta prebila v steni

Tamar, 4. oktobra — V soboto, 3. oktobra, sta se odpravila v steno Šite na pobočju Tamarja 28-letni Marjan Plahuta in 33-letni Avgust Vidmar, oba iz Ljubljane. Ker se do nedeljskega dopoldneva nista vrnila v planiski dom v Tamarju, niti ju ni bilo v Tičarjevem domu in ne v Špički, so ponju poslali gorske reševalce. Sedem reševalcev iz Rateč in dva iz Kranjske gore se je odpravilo v steno Šite, kjer sta alpinista plezala v »Herlec-Hočvarjevi smeri«. Pomoč reševalcev ni bila potrebna, saj sta se planinca živa in zdrava vrnila. V steni ju je namreč zajela noč in prisiljena sta bila bivakirati.

D.Z.Ž.

PRELEPA GORENJSKA

Kranj, oktobra — Skladovnic drv na Valjavčevi ulici v Kranju smo vajeni, saj ne motijo našega estetskega čuta. V krajevni skupnosti pa nenehno opozarjajo, da so leglo podgan. Tisti, ki si je za zimo oskrbel tole kurjavo, ni pomislil niti na nadležne glodalce, ki si bodo poiškali zavetje pod paletami, še manj pa na to, kakšno škodo je storil sicer na oko prijetni okolici.— Foto: G. Šinik

Za izgubljeno še vedno ni sledu

Bohinjska Češnjica, 5. oktobra — 49-letno Matildo Mahnič, ki je odšla od doma v Bohinjski češnjici že 20. septembra, še vedno iščejo. Tedaj se je menda odpravila na planino Konjščico, kjer ima na paši krave. Nazadnje so jo videli na Lomu pod Uskovnico, kjer se je oglasila na vikendu enega od domačinov.

Ker tod baje še ni hodila, ji je domačin pokazal pot iz Srednje vasi proti Uskovnici. Od tedaj se je za njo izgubila vsaka sled.

Matilda Mahnič je visoka 165 centimetrov, močnejšega videza, kostanjevih, rdečkastorjavih las, redečelčna s poudarjenimi ličnicami. Ko je odšla od doma, je bila oblečena v temnorjavo planinske hlače, svetlomode nogavice, obuta v svetlorjave športne čevlje znamke Konus; imela je temnorjavo jopico s kratkimi rokavi, z rumenimi navpičnimi črtami na prednjem delu, vrh nje pa temnomodro jopico z dolgimi rokavi z belo kombinacijo okoli vratu do prsi. Nosi bela biserno ogrlico in uhane iz belega zlata, na roki pa uro z modrim pasom. Oprtala si je bila rdeč nahrbtnik s hrano.

Mahničevo še iščejo, zato bi bil dobrodošel vsak podatek od ljudi, ki so jo morebiti videli po 20. septembru. Kdor jo je videl, naj to sporoči najbližji postaji milice.

Od tekme do tekme

Tržiški delavci med seboj — Na igrah delavcev Tokosa, Tika, Metalke, Roga in Obrtnega podjetja se je več kot 200 delavcev pomerilo v kegljanju, streljanju, malem nogometu in šahu. Ekipni vrstni red: 1. Tokos 17, 2. Rog 16, 3. Metalka 12, 4. Tiko 8 in 5. Obrtno podjetje Tržič 7 točk. Med ženskami so v streljanju in kegljanju zmagale delavke Metalke Triglav, med moškimi v kegljanju in streljanju Rog Cevarna, v malem nogometu in šahu pa Tokos. — J. Kikel

Atleti Tržiča v štirih disciplinah — Letošnje občinsko prvenstvo v atletiki je prineslo nekaj boljše rezultate kot lani, prevsem v tekih in skokih v višino, udeležba pa je bila na ravni prejšnjih. Sodelovalo je nekaj manj kot sto ljudi. Tudi letos se je pokazalo, da po osnovni šoli zanimanje za atletiko pade. Čeprav je v Tržiču veliko rekreativnih tekačev, pa to niso tekmovalci, ki bi se, razen na krosih, merili tudi na atletskih tekmovanjih. Tekmovanje je potekalo v štirih disciplinah, najuspešnejši udeleženci pa so bili vsekakor v troboju. Med moškimi je po ogorčenem boju vse do zadnje discipline zmagal Igor Peharc, med ženskami pa mlada Tanja Dežman. — J. Kikel

Prvi selekcijski pionirski turnir Gorenjske — Šprotna hala Poden v Škofji Loki je gostila najboljše pionirke in pionirje na prvem gorenjskem selekcijskem turnirju v namiznem tenisu. V organizaciji SD Kondor in Partizana je nastopilo osemnajst pionirjev in enajst pionirk iz vseh gorenjskih klubov. Pri pionirjih ni bilo večjih presenečenj, medtem ko je pri pionirkah zmagala Sabina Koselj pred favorizirano Zdravko Soklič.

Vrstni red — pionirji: 1. Erik Zečević (Triglav), 2. Marko Slapar (Križe), 3. Tone Canjuga (Murava), 4. Miha Kunšič (Križe), pionirke: 1. Sabina Koselj (Murava), 2. Zdravka Soklič (Ljubno), 3. Simona Benkovič (Triglav), 4. Darja Krive (Ljubno). — J. Starman

Z vlakom na Donačko goro

Kranj, 5. oktobra — Planinsko društvo Kranj prireja v soboto, 10. oktobra, izlet na Donačko goro, štajerski Triglav, visoko 883 metrov. Trajal bo cel dan. Vlak bo iz Kranja odpeljal ob 5.43, nato pa bo treba prestopiti v Ljubljani in Celju. Iz Rogatca je do doma na Donački gori dve uri hoje, do vrha pa še uro po zelo strmeh terenu. Planinci priporočajo palice. Z Donačke gore je izreden razgled na okolico Rogatca, Rogaške Slatine, Boča, Macolja in Haloz.

Iz Rogatca bo vlak odpeljal ob 18.10, medtem ko bo treba iz Ljubljane z avtobusom. Vsak udeleženec mora sam kupiti povratno železniško karto Kranj-Rogatec-Kranj. Izlet bosta vodila vodnika Edo Erzetič in Dušan Feldin. Prijave sprejema informativno PD Kranj do petka do 13. ure.

Novo igrišče

Brezje pri Tržiču — Precej članov športnega društva Brezje se je pred dnevi zbralo na otvoritvi novega asfaltiranega igrišča za odbojko in košarko za domom družbenih organizacij in klubskih prostorov v kleti doma.

Predsednik društva Miha Zupan je ob otvoritvi dejal, da je ta 310-članski kolektiv v nekaj več kot letu dni, kar je zaživel, v 76 akcijah opravil 2100 prostovoljnih ur dela ter tako poleg obeh igrišč uredil in opremil še balinišče, otroško igrišče, igrišče za mali nogomet in progo za smučanje. Pomagale so jim tudi nekatere delovne organizacije in telesnokulturna skupnost. Igrišče sta simbolično odprla Janez Kikel in Marko Valjavec.

J. K.

Tekmuje desetina delavcev

Škofja Loka, 5. oktobra — Na sindikalnih letnih športnih igrah delavcev loške občine, ki bodo sklenjene sredi novembra, sodeluje okroglo 1500 zaposlenih ali kar desetina vseh. Okrog 350 moških in ženskih ekip meri moči v enajstih disciplinah. Razveseljivo je, da število sodelujočih iz leta v leto narašča.

H. J.

Ligaški izidi

NOGOMET — V tem kolu prve republiške članske nogometne lige je kranjski Triglav doma gostil moštvo Ingrad Kladivar iz Celja. Po enakovrednem dvoboju sta se moštvu razšli z remijem.

Izid — Triglav : Ingrad Kladivar 0 : 0. V nedeljo bo Triglav doma gostil Rudar iz Titovega Velenja.

ROKOMET — Dvojni uspeh rokometashev Termopola iz Škofje Loke in seveda tudi zmaga rokometashev Kranj Duplje. V tem kolu so klonile le igralke Alples, ki so izgubile v Kočevju.

Izidi — Črnomelj : Termopol 16 : 21 (5 : 7), Kranj Duplje : Branik 23 : 14 (10 : 6), Itas : Alples 26 : 17 (12 : 7). **Pari prihodnjega kola** — Termopol : Usnjaj, Alples : Burja, Cerkno : Kranj Duplje.

HOKEJ NA LEDU — V tem kolu prve zvezne lige v hokeju na ledu so svoj največji uspeh dosegli v tem prvenstvu igralci Kompas Olimpije, ki so v hali Tivoli premagali odlično moštvo Medveščak Gortan. Jeseničani so doma gostili Crveno zvezdo iz Beograda, a Beograščani so bili preslab nasprotnik Jeseničanom. Kranjska gora Gorenjka se je opekla v Celju, saj je izgubila z domačo Cinkarno. Svojo prvo zmago so dosegli Partizanovci. Na domačem ledu so najprej premagali Bosno iz Sarajeva.

Izidi: Jesenice : Crvena Zvezda 13 : 2 (4:1, 5:0, 4:1), Cinkarna : Kranjska gora Gorenjka 4 : 3 (1:1, 0:2, 3:0), Kompas Olimpija : Medveščak Gortan 4 : 3 (0:0, 2 : 1, 2:2), Partizan : Bosna 7 : 3 (1:2, 1:0, 5:1), Makotest : Vojvodina 5 : 12 (1:5, 1:3, 3:4).

Drevi Jeseničani gostujejo v Zagrebu. Gostje bodo Medveščaku Gortanu. Kranjska gora Gorenjka pa bo v sredo ob 18. uri na Jesenicah gostila Partizana iz Beograda.

D. H.

PRIMSKOVLJANI POKALNI PRVAKI

Ljubljana, 4. oktobra — Na balinišču KBK Sloge v Ljubljani so velik uspeh dosegli balinarji Primskovega iz Kranja. V letošnjem finalu pokalnega slovenskega balinanja so osvojili prvo mesto. To je še en zaslužen uspeh balinarjev Primskovega, saj so bili boljši od vseh šestnajstih ekip, ki so se borile za naslov pokalnega republiškega zmagovalca. Iskrene čestitke.

V borbi za prvo mesto so Primskovljani brez težav premagali slogo s 13 : 7. Na njihovem balinišču so namreč bili najboljši. **Končni vrstni red** — 1. Primskovo, 2. Sloga, 3. SGP, 4. Luka, 5. Slavija.

D. H.

Finale republiškega košarkarskega prvenstva v košarki za pionirke

Pionirke Odeje iz Škofje Loke klubske prvakinje

Kranj, 4. oktobra — Dvorana na Planini je bila gostitelj štirih ekip pionirk, ki so se borile za republiški košarkarski naslov. Tega so po izenačenem boju za prvo mesto osvojile košarkarice Odeje iz Škofje Loke, ki so premagale vrstnice, organizatorja Savo Commerce.

Vsako tekmovalstvo v športu ima svojo draž. To so pokazale tudi mlade košarkarice iz Šentvid, Marlesa iz Maribora, Odeje iz Škofje Loke in Savo Commerce iz Kranja, ki so se v finalu republiškega klubskega ko-

šarkarskega prvenstva borile v dvorani na Planini. Organizator tega prvenstva je bil KK Sava Commerce. Nespoštljiv odnos je pokazala KZ Slovenije, saj ni na finale poslala nobenega svojega zastopnika. Tudi vsi štirje sodni-

ki so s svojim dokaj slabim sojenjem pokazali, da niso dorasli košarki najmlajših. Tekme so sodili: Štrulc (Črnomelj), Plut (Ljubljana), Černe (Ljubljana), Fischer (Murska Sobota).

Pionirski ekipi Odeje iz Škofje Loke je uspel veliki met. Že tretjo sezono so igrale v tem finalu in dvakrat zapred so bile druge. Tokrat se v boju za prvaka premagale vrstnice Sava Commerce. Ločanke so imele boljšo igro in zaslužno postale republiške klubske prvakinje. Že v predtekmovalju se je videlo, da bodo boji za prvo mesto ostri. Odeja je premagala ekipo Šentvid, Sava Commerce pa je bila boljša od Marlesa iz Maribora. V boju za tretje mesto so Marlesovke premagale Šentvid, Odeja pa Savo.

Izidi — predtekmovalje — Odeja : Šentvid 53 : 37 (28 : 16), Sava Commerce : Marles 29 : 19 (11 : 13), finale za tretje mesto: Marles : Šentvid 36 : 31 (13 : 8, 28 : 28), za prvo mesto: Odeja : Sava Commerce 42 : 32 (20 : 20).

Za Odejo so pod vodstvom trenerja Lojzeta Milosavljevića

republiški naslov osvojile: Frankelj, Križnik, Franko, Luskovec, Čajič, Sifrer, Korošec, Čremožnik, Kopic.

Kapetanka ekipe Aljoša Luskovec — »Stara sem štirinajst let in učenka osmega razreda OŠ Cvetka Golar na Trati. Košarko v tej vrsti igram že tretje leto. Igram v ekipi pionirk, kadetinj, mladink in članic. Na tem finalu smo bile dvakrat druge. V Kranju nismo računale na tak uspeh. Uspele smo, da smo prvakinje. To je ekipa, ki še veliko obeta in smo res prave prijateljice. Še naprej bomo igrale.«

D. Humer
Foto: G. Šinik

Kdaj v Kranju nov pokriti olimpijski bazen

Kranj, 30. september — Že mnogo let je v Kranju želja vseh plavalcev in plavalcev Triglava ter vaterpolistov in tudi rekreativnih kopalcev, kdaj bo v Kranju zgrajen novi pokriti olimpijski bazen. Načrti so že izdelani in le čas je kriv, da ne zasade prve lopate.

Kranjski plavalci so že vrsto let med najboljšimi v državi tako med posamezniki kot klub v celoti. Pionirji A so bili v minuli sezoni najboljši v državi v zimski in letni sezoni. Mladinci so slabši, enako bi lahko zapisali tudi o članih. Sezono so zaključili s šestim mestom. Vzrokov za to je več. V prvi vrsti je to bila bolezen, nastopi Darjana Petriča na velikih tekmovanjih in služenje vojaškega roka Marenčiča, Šolarja in Veličkoviča. Prav zato je najboljša kranjska ekipa na domačih tekmovanjih nastopala z manjkajočo tretjino najboljših tekmovalcev. Tik pod vrhom so tudi starejši pionirji, pionirji v kategoriji B pa imajo samo republiško prvenstvo. Povejmo le še to, da je kategorija pionirjev A na slovenskem prvenstvu pobrala doma polovico vseh možnih točk, čeprav je bilo na tem prvenstvu kar dvanaest slovenskih klubov.

Če bi sešteli rezultate vseh kranjskih tekmovalcev v minuli sezoni in k temu seštevku dodali še povprečne rezultate, ki bi jih dose-

gli tekmovalci, ki so bili odsotni, potem bi dobili skupni seštevek, ki bi bil večji od katerega koli drugega kluba v državi.

V plavalnem klubu Triglav je trenutno približno stopenjdeset tekmovalcev, od tega še sedemdeset v eksperimentalni šoli, s katerimi se ukvarja osem trenerjev. Poklicna sta Bojan Šmid in Sandi Savnik. Klub želi v bodoče še večje povezave s starši, ker meni, da bi na tak način bili uspehi lažje dosegljivi. V ta namen je bil prejšnji četrtlet sestanek z njimi in poudariti velja, da se večina staršev strinja s tem, da klubu tudi aktivno pomagajo. Večje sodelovanje si v klubu predstavljajo med drugim tudi tako, da starši plavalcev pomagajo pri izvedbi posameznih tekmovanj, da se nekateri vključijo v sodniški zbor, ki je med najboljšimi pri nas, da bi prispevali določen del denarja za opremo plavalcev, da sodelujejo v raznih komisijah kluba in podobno. Tesnejše naj bi bilo tudi sodelovanje med starši in trenerji ter upravo kluba, bolj številčno naj bi hodili na tekme in še veliko stvari je, kjer bi sodelovanje poživilo in tako še bolj pripomoglo k uspehom.

Kranjski plavalci so med najboljšimi v državi, hkrati pa se sme zapisati, da delajo v najbrž najslabših pogojih. Prav zato so novi plavalni objekti več kot nujni. V zvezi z novim pokritim olimpijskim bazenom se v Kranju že veliko govori, o zdajšnjih pogojih in delu plavalcev je posnet tudi osemnajst-minutni film. Pripravljen je tudi dolgoročni program o gradnji novega bazena in sanaciji starega letnega bazena. Dolgoročni program je pripravila strokovna služba ZTKO, potrdila pa skupščina ZTKO minuli četrtlet. Zapišimo le še, da hgradnji, ki naj bi se začela spomladi prihodnjega leta, veliko pripomorejo sami občani in tudi sredstva javnega obveščanja. ZTKO Kranj, PK in VK Triglavu pa priporočamo, naj v javnosti pokaže že posneti osmenajstminutni film. Le-ta bo dobrodošel pri gradnji, saj anketirani občani Kranja povedo, da je novi pokriti plavalni olimpijski bazen še kako potreben. Le zgraditi ga bo treba prav v kratkem času.

D. Humer

Kaj naj bi prinesel kongres

Ljubljana, 2. oktober — Svet za telesno kulturo pri predsedstvu RK SZDL je na svoji seji dolgo tehtal razloge za in proti organiziranju kongresa telesne kulture leta 1989. Za to se je na pomladanski konferenci zavzela ZTK Jugoslavije. Ocene o smiselnosti sklica tega zbora telesnokulturnih delavcev so si v marsičem nasprotujoče. Dokaj enotno mnenje je, da je platforma, ki jo je ponudila ZTKJ, le močno sporna. Ne obeta tudi rezultatov, ki bi omilili tak napor.

Ni šlo zgolj za apriorično zavračanje zamisli o kongresu. Po skraj tridesetih letih, prvi kongres je bil leta 1958, je prav gotovo prišel čas, ko bi se v Jugoslaviji kazalo temeljito pogovoriti o najbolj zgočih problemih na tem področju družbenega življenja. Na jugoslovanski ravni vendarle predvsem o tistem, kar je naravna nuja sožitja in sodelovanja, ne pa o pisanih problemih prakse in idejni problematiki na vseh toriščih, ki je logično odsevanje različne zgodovine in kulture in druge korenine športnega gibanja v posameznih okoljih. Prav zato se svet v tem trenutku ni mogel opredeliti, da bi že naprej pristal na sklic leta 1989. Zavzel se je, da bi se najprej opredelili za tako tematiko kongresa, ki bi jo bilo mogoče imeti za produktivno: na tej podlagi bi se šele odločili, kdaj bi ga izpeljali. Tako so bila tudi priporočila delegacije ZTKO Slovenije. Udeležili se bodo bližnje seje predsedstva ZTKJ. Na tej bodo pretresli to problematiko.

Ta zadržanost do morebitnega kongresa je bila jasna opredelitev. Opozorilo je bilo, da od tega kongresa ni mogoče pričakovati prav ničesar, če to pomeni le izhod v sili. Pač institucije, organi in organizacije ne funkcionirajo. Niso se namreč sposobne spopasti s problemi časa. Razpravljajci na seji svojega mandatnega obdobja, ki se jim izteče tako kot republiški konferenci SZDL ob koncu leta, prispevali iz nekaterih poudarkov, ki naj bi poročilo še dopolnili.

D. H.

Planinsko društvo Jesenice obvešča, da bo v soboto, 10. oktobra 1987, od 8. do 10. ure razprodaja gradbenega lesa (lege, morali, tramovi) pri Erjavčevi koči na Vrši-

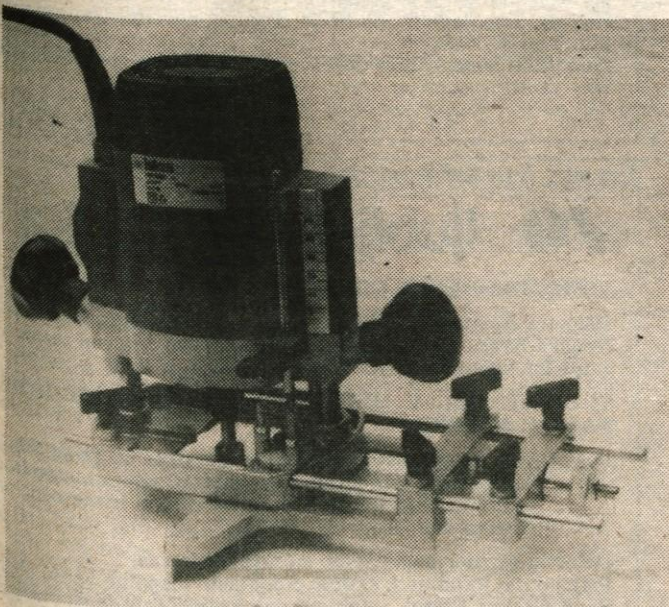
ču. Les je dobro ohranjen in uporaben za razna gradbena dela. Podrobnejše informacije dobite v PD Jesenice, tel.: 064-81-291.

D. Humer

Iskra na sejmu »Sodobna elektronika '87«

PREUDARNO Z ENERGIJO

NADREZKAR

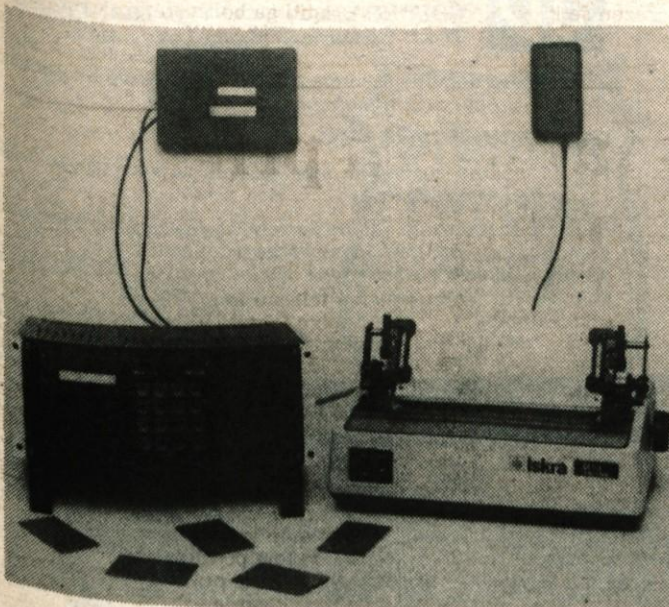
Nadrezkar NR 808 A je novo Iskrino orodje za obdelavo lesa. To je stroj za izdelavo utorov, žlebov in zaokroženih profilov. Z njim izrezujemo grče, posnemamo robove, poglobljamo odprtine, kopiramo razne krivuljne oblike ter graviramo napise in druge oblike. Z njim je moč obdelovati les in umetne mase.

Rezkala, ki jih vpenjamo v gred so glede na uporabo najrazličnejših oblik, izdelana so iz hitroreznega jekla, boljše imajo rezila iz vidia ploščic. Slednja so nujna pri obdelavi ivernih plošč prevlečenih z ultrapasom. Pri nas je najbolj razširjena uporaba rezil s premerom stebila 8 mm, zato ima nadrezkar takšen premer vpenjalne stročnice, z njeno zamenjavo pa je moč uporabljati tudi razkala s stebлом 6 mm.

Nadrezkar je dvojno izoliran stroj, kar pomeni, da ob okvari osnovne — delovne izolacije, uporabnika še vedno ščiti neprevodno plastično ohišje. Ozemljitev ni potrebna. Glavni sestavni deli so: motorsko ohišje z vgrajenim kolektorskim elektromotorjem, podnožje z vodili in ročajema ter razni nastavitveni deli in pribor.

Rezkala imajo majhen premer, zato je za uspešno rezkanje potrebno veliko število vrtljajev. Nadrezkar NR 808 A ima moč 850 W in doseže do 24000 vrtljajev v minuti.

NADZORNI SISTEM SEZAM

Sezam je samostojen sistem, ki zapisuje prihode in odhode oseb, odpira vrata, vključuje stroje, obdeluje podatke in jih posreduje na tiskalnik, diskovno enoto ali računalnik. Na koncu meseca naredi obračun ur za vsako osebo in statistiko za vsak dan. Vrata pa odpira samo pooblaščenim ter hkrati zapisuje njihove prihode in odhode, izpiše lahko vse, ki so v določen prostor prišli v enem mesecu. Sezam ob vsaki nepravilnosti sproži alarm.

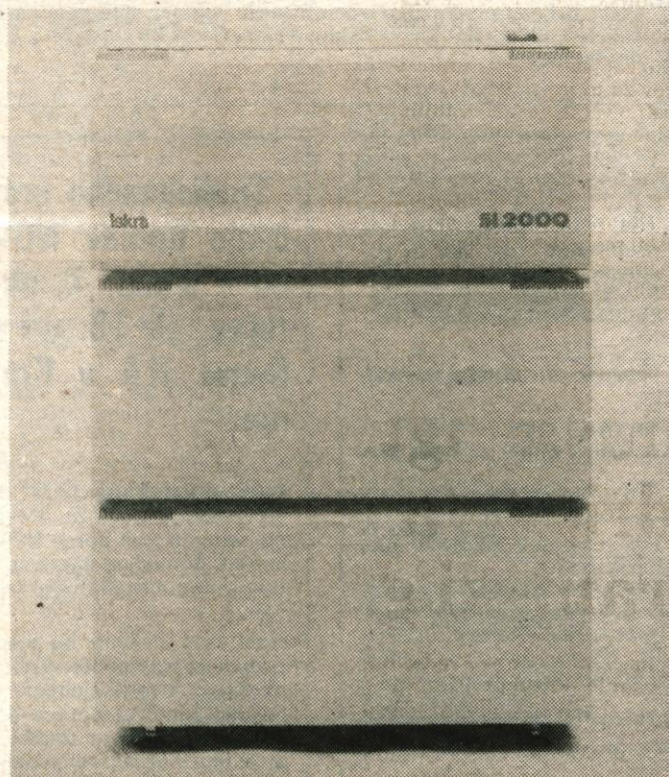
Sestavljajo ga: centralna enota, čitalniki, čitalna mesta in razpoznavne kartice. Podatke in ukaze vnašamo s tipkovnico v centralni enoti, v pomnilniku pa se shranjajo podatki, potrebni za delovanje sistema ter podatki o 1024 osebah. Kadar posegamo v centralno enoto preko tipkovnice, se na prikazovalniku s tekočimi kristali izpisuje stanje funkcij. Ob izpadu omrežja vgrajeni akumulator napaja centralno enoto še štiri ure.

Centralna enota povezuje v sistem največ 16 čitalnikov, ki so lahko oddaljeni do enega kilometra. Čitalnik registrira impulze iz čitalnega mesta, urejuje in posreduje podatke centralni enoti in uporabniku preko prikazovalnika in omogoča vstop v posebne prostore, dostop do strojev in naprav. Čitalnik ima lahko eno ali dve čitalni mesti.

Čitalna mesta registrirajo razpoznavne kartice in posredujejo kode čitalniku. Čitalno mesto zaznava kartico do 5 centimetrov daleč.

Predstavitve Iskre na letošnjem, 34. mednarodnem sejmu »Sodobna elektronika '87« temelji na načrtovani zasnovi, ki jo pravzaprav opredeljuje že sam moto njenega nastopa »Preudarno z energijo«. Temeljna misel, ki je vodila Iskro pri pripravi letošnje predstavitve, je namreč dejstvo, da je skrbno načrtovanje in poraba energije nujnost, če si že v bližnji prihodnosti ne želimo zapreti možnosti za nadaljni razvoj. Poraba energije je namreč pri nas enaka kot v razvitih državah, ekonomska učinkovitost pa je manjša, zato je nujno in možno uspešneje investirati v energijo, zahteva zmožljivosti in povečanje investicij v električno energijo s trezno presojo, ki ne spreminjajo strukture proizvodnje in tehnologije, povečujejo pa ekonomičnost. Tako Iskra na temo »Preudarno z energijo« razstavlja na sejmu male vodne elektrarne, industrijske elektrarne ter razne naprave in sisteme za nadomeščanje jalove energije, vodenje tehnoloških procesov in temperaturno regulacijo in racionalno porabo energije v naseljih. S področja energetike pa razstavlja sisteme daljinskega vodenja, avtomatizacije in telekomunikacijske sisteme. Iskra se skuša na sejmu predstaviti predvsem s tistimi svojimi izdelki, napravami, sistemi in inženiringom, s katerimi lahko sodeluje pri preudarnejši porabi električne energije. Seveda so na razstavi tudi novosti z drugih področij Iskrinega proizvodnega programa: telekomunikacijske naprave in sistemi, avtomatizacija v industriji, meritve v energetiki, napajalni sistemi, razni elementi, komponente in naprave ter izdelki široke potrošnje. Posebej pa predstavlja tudi program robotizacije.

IZ DRUŽINE SI 2000 MALA IN SREDNJA NAROČNIŠKA ELEKTRONSKA TELEFONSKA CENTRALA

Mala in srednja naročniška elektronska telefonska centrala SI 2000/014 je zasnovana na moderni tehnologiji, posebej je prilagojena pisarniškemu okolju, njena zasnova pa omogoča vgrajevanje novih funkcij.

Celotna materialna oprema centrale je vgrajena v enem od treh okvirov modularnega ohišja. V tem ohišju je vgrajen še telefonski delilnik z zaščito, akumulatorji (hermetične baterije) pa so kot podstavki. Sodobnost se odraža predvsem v modularni zgradbi, v najnovejši tehnologiji vtičnih enot in uporabi najsodobnejših elementov.

Uporabljena je optimalna tehnologija: 8 bitni mikroprocesor s preizkušenim programom, C MOS statični RAM in EPROM polnilniki, HC MOS digitalna logična vezja so uporabljena v vsej centrali zaradi majhne porabe ter ostalih ugodnih karakteristik, MOS FET AC/DC pretvornik in inverzni DIN konektorji na ploščah in kablji.

SI 2000/014 predstavlja na svojem področju optimalno združitev različnih zahtev: čim večje število priključkov na čim manjšem prostoru, minimalna energetska poraba, čim večji nabor uporabniških funkcij, čim manjša modularnost, minimalno število gradnikov, enostavna uporaba, visoka stopnja zanesljivosti, nezahtevni prostorski in klimatski pogoji in minimalna stopnja vzdrževanja.

Mikroračunalniško krmiljenje omogoča prilagodljivost raznim zahtevam, programska struktura pa nudi veliko operativno fleksibilnost:

- preprosta razširitev zmogljivosti z dodajanjem vtičnih enot oziroma podokvirjev (od 16 do 240 priključkov),
 - dodajanje telefonskih funkcij brez večjih posegov v zgradbo,
 - dostop posameznih telefonskih priključkov v lokalne zveze in v javno omrežje je možno prilagoditi preko posredovalnega aparata. Prav tako lahko preko posredovalnega aparata spreminjamo oštevilčenje (telefonski imenik),
 - istočasna uporaba dekadnega in ton-frekvenčnega izbiraanja,
 - zapisovanje stroškov telefonskih pogovorov posameznih upravnikov na priključen pisalnik,
 - povezava z drugimi PABX centralami različnih tehnologij, iskalci oseb, ozvočenje itd.
- S kombinacijo podokvirjev dobimo centrale treh osnovnih kapacitet s komercialnimi imeni E 50, E 100 in E 200.

LABORATORIJSKI MIKROPROCESORSKI KONDUKTOMETER

Mikroprocesorski konduktometer MA 5964 je vrhunski univerzalni visokoprecizni laboratorijski merilnik specifične prevodnosti elektrolitov. Osnovne prednosti vgrajenega mikroprocesorja so velika natančnost, univerzalnost in udobnost pri merjenju.

Instrument omogoča merjenje prevodnosti v širokem razponu od 0,0001 μ S/cm do 1300,0 μ S/cm v sedmih dekadnih področjih ter merjenje temperature od -50 do $+150$ stopin Celzija s pomočjo zunanje PT 100 sonde. Poleg osnovnih merilnih programov nudi instrument še posebne programe, uporabne za različne vrste raziskav.

NAPRAVA ZA REZANJE S PLAZMO

Rezanja nerjavečih jekel s plazmo danes ne more zamenjati noben drug postopek, zato je prva naprava za rezanje s plazmo ZP 50 na jugoslovanskem trgu dobrodošla zaradi zmanjšanja uvoza, poleg tega pa postaja eden od Iskrinih najspešnejših izvoznih izdelkov.

Plazemsko rezanje poteka tako, da s plazemskim oblokom talimo material, ki ga režemo, kinetična energija iztekajočega plazemskega plina pa izpihuje raztaljeni material iz mesta reza. Glede na vrsto in pretok plazemskega plina dosežemo temperature plazemskega curka do 20.000°K.

V primerjavi s klasičnimi postopki toplotnega rezanja ima plazemsko več prednosti: režemo lahko vse elektroprevodne materiale, posebej pri tanjših materialih je hitrost rezanja velika, deformacije pri rezanju so majhne, uporaba je preprosta, stroški rezanja so pri uporabi cenjenih plazemskih plinov (npr. zraka) razmeroma majhni.

S plazemskim rezanjem lahko režemo domala vse elektroprevodne materiale: konstrukcijska jekla, visokolegirana jekla, aluminij in njegove zlitine, baker in njegove zlitine, sivo litino ter ostale kovine in zlitine.

Širina reza je od 2 do 3 mm, odvisno od debeline pločevine. Poraba zraka je 100 l na minuto. Za primer navedimo, da je hitrost rezanja nerjaveče pločevine debeline 1 mm približno 5 m na minuto, debeline 10 mm na pol metra na minuto.

KAKO DO NOVE SPALNICE
ALI SAMSKE SOBE?

STARO ZA NOVO

informacije:

LESNA INDUSTRIJA IDRIJA

tel. 065 / 71-266, 71-267

vsak dan od 8.-18. ure, tudi v soboto in nedeljo!

V tednu otroka vabi Zveza društev prijateljev mladine Kranj vse predšolske in šolske otroke v četrtek, 8. oktobra 1987, na Titov trg, kjer boste pod strokovnim vodstvom risali na asfaltu, prepevali in se veselili.

Dobimo se ob 16. uri. Pridite, ne bo vam žal.

GORENJSKI GLAS
glas za vas

GORENJSKA OPLAČILA KRANJ, n.s.o.,
Kranj, C. JLA 24/a

Po sklepu delavskega sveta delovne organizacije se razpišejo prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostjo:

1. DIREKTORJA SPOŠNEGA SEKTORJA je član kolektivnega poslovnega odbora
2. DIREKTORJA KOMERCIJALNEGA SEKTORJA je član kolektivnega poslovnega odbora

Poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom o združenem delu in družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v občini Kranj, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- pod 1.:
- višja izobrazba pravne, upravne, ekonomske ali druge ustrezne smeri
 - najmanj 5 let ustreznih delovnih izkušenj
 - ustrezne organizacijske in vodstvene sposobnosti, ki jih je izkazal pri dosedanjem delu
 - da z doseženim delom izpričuje opredeljenost za socialistični samoupravni socializem
- pod 2.:
- višja izobrazba ekonomske, komercialne, pravne, organizacijske ali druge ustrezne smeri
 - 5 let ustreznih delovnih izkušenj
 - ustrezne organizacijske in vodstvene sposobnosti, ki jih je izkazal pri dosedanjem delu
 - da z doseženim delom izpričuje opredeljenost za socialistični samoupravni socializem

Kandidata bosta imenovana za 4 leta. Kandidati morajo poleg prijave priložiti še dokumentacijo, s katero dokazujejo, da izpolnjujejo objavljene pogoje. Prijave z dokazili naj kandidati pošljejo v roku 15 dni po objavi razpisa na naslov: Gorenjska oplačila Kranj, Cesta JLA 24/a, Kranj, s pripisom »za razpisno komisijo«. Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

PODJETJE ZA PTT PROMET KRANJ n.s.o.,
Kranj, Mirka Vadnova 13
TOZD ZA PTT PROMET KRANJ o.s.b.g., Kranj,
Poštna ulica 4

objavlja prosta dela in naloge:

1. OPRAVLJANJE PTT STORITEV
- 3 delavce — pripravnik

Pogoji: končana poklicna ptt šola ali gimnazija ali ekonomska srednja šola

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas. Poskusno delo traja en mesec ali pripravniška doba 6 mesecev. Komisija za delovna razmerja bo sprejemala prijave 8 dni po objavi na naslov: TOZD za ptt promet Kranj, Poštna ulica 4, 64000 Kranj. Prijavljeni kandidati bodo o izbiri obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

ISKRA ELEKTROMOTORJI, p.o.
Industrija Elektromorjev
in gospodinskih aparatov
64228 Železniki, Otoki 21

objavlja po sklepu delavskega sveta

javno licitacijo naslednjih osnovnih sredstev

1. osebni avtomobil Z 101, letnik 1984, izklicna cena 900.000 din
2. osebni avtomobil R TS 30, letnik 1981, izklicna cena 1.600.000 din

Licitacija bo v sredo, 14. oktobra ob 11. uri na sedežu delovne organizacije Iskra Železniki. Na licitaciji lahko sodelujejo pravne in fizične osebe, ki pred licitacijo vplačajo 10 % varščine od začetne cene. Prometni davek plača kupec. Rok plačila je 8 dni od licitacije.

TRGOVSKA IN GOSTINSKA DO
ŽIVILA KRANJ n.s.o.,
Naklo, Cesta na Okroglo 3

Komisija za delovna razmerja objavlja naslednja prosta dela in naloge za prodajalno SP Delikatesa Kranj

KUHARJA

Pogoji: IV. stopnja SI — smer kuhar, poskusno delo 60 dni

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba DO Živila Kranj, Naklo, Cesta na Okroglo 3, 8 dni po objavi.

ABC POMURKA LOKA

proizvodno, trgovsko in gostinsko podjetje n.s.o.
Škofja Loka
TOZD PRODAJA NA DROBNO

objavlja prosta dela in naloge

NATAKARICE
za delo v bifeju na Godešiču

Pogoj: gostinska šola ali šola za prodajalce

Poskusno delo traja 90 kalendarских dni.

Prošnje z dokazili o izobrazbi pošljite kadrovske službi podjetja LOKA DSSS, Kidričeva 54, Škofja Loka, v osmih dneh po objavi oglasa.

M-Sora
KGZ Žiri
UGODNA PRODAJA

Občane obveščamo, da prodajamo jelove odpadke po ugodni ceni.

Jelovi odpadki so zvezani v butare in stanejo (1,6 m³) 15.000 dinarjev. Informacije po telefonu: 69-330.

Tradicionalno srečanje borcev NOV bo v sredo, 7. oktobra, ob 18. uri v Domu JLA v Kranju.

Vabimo vse borce NOV, da se srečanja udeležijo. Posebej vabimo tudi borce NOV, katerih domicilne enote so v drugih republikah in pokrajinah.

Gost tega srečanja bo predsednik izvršnega sveta občine Kranj, tovarš Henrik Pernelj. Tema razgovora bodo gospodarski in družbeni problemi v občini ter problemi urejanja prostora in komunale.

Pripravljalni odbor

Delavski svet razpisuje dela in naloge:

1. VODENJE FINANČNO-RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA
2. VODENJE PROIZVODNJE

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev, izpolnjevati še posebne:

- pod 1.: višja izobrazba ekonomske usmeritve — VI. zaht. stop. in tri leta in pol delovnih izkušenj na področju vodenja in organiziranja finančno-računovodskih poslov
- pod 2.: višja izobrazba tekstilne usmeritve — VI. zaht. stop. in tri leta in pol delovnih izkušenj na področju vodenja in organiziranja dela v tehničnem sektorju

Na razpisanih delih in nalogah s posebnimi pooblastili in odgovornostmi, bo kandidat izbran za 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev naj kandidati pošljejo v 8 dneh po objavi razpisa na naslov: Oplačila Kranj, Trg svobode 33, 64290 Tržič, z navedbo »za razpisno komisijo«.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po opravljeni izbiri.

ljubljska banka

TEMELJNA BANKA GORENJSKE KRANJ

Delovna skupnost Ljubljanske banke, Temeljne banke Gorenjske Kranj na osnovi sklepa komisije za delovna razmerja z dne 29. septembra 1987 objavlja dela in naloge:

VODENJE DEL V ODDELKU STANOVANJSKO-KOMUNALNIH NALOŽB

Pogoji: VII. zahtevnostna stopnja ekonomske ali druge smeri izobrazbe z ustreznimi delovnimi izkušnjami s področja financ, štiri leta delovnih izkušenj in trimesečno poskusno delo

Delovno razmerje sklenemo za nedoločen čas. Prijave naj kandidati, skupaj z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi na naslov: Ljubljanska banka, Temeljna banka Gorenjske Kranj, Cesta JLA 1. O izbiri bomo kandidate obvestili pisno v 45 dneh po zaključnem zbiranju prijav.

SOZD ALPETOUR
Škofja Loka, Titov trg 4/b

Delovna skupnost skupnih služb objavlja na podlagi sklepa komisije za delovna razmerja prosta dela oziroma naloge:

SAMOSTOJNEGA REFERENTA ZA RAZVOJ

- Pogoji:
- diplomirani ekonomist in 1 leto delovnih izkušenj
 - opravljena zunanjetrgovinska registracija
 - trimesečno poskusno delo

Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovske sektor v Škofji Loki, Titov trg 4/b v 8 dneh po objavi.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 30 dneh po izteku prijavnega roka.

GOZDNO GOSPODARSTVO KRANJ n.s.o.
TOZD Gozdarstvo Škofja Loka n.s.o.

Komisija za delovna razmerja TOZD Gozdarstvo Škofja Loka objavlja prosta dela in naloge:

IZMERA IN ODDAJA LESA

Pogoji: srednja gozdarska šola ali šola za gozdarje in 1 leto delovnih izkušenj

Delovno razmerje se sklene za določen čas za dobo 6 mesecev. Kandidati naj pošljejo pisne vloge z dokazili v roku 15 dni na naslov: Gozdno gospodarstvo Kranj, n.s.o., TOZD Gozdarstvo Škofja Loka, n.s.o., Partizanska cesta 22.

IZBRALI SO ZA VAS

V MERKURJEVI prodajalni KAŠMAN v Škofji Loki na Mestnem trgu 7 imajo veliko izbiro ročnega in strojnega orodja. Posebno ugoden je nakup 40-delnega orodja UNIOR v pločevinasti kaseti za hobi in poklicne namene, dobra je tudi izbira vodoinštalacijskega in brusnega materiala, materiala za centralno ogrevanje, motornih žag in ostalega.

MERCATOR
ETA
Živilska inudstria Kamnik,
p.o.
Kajuhova pot 4

Komisija za delovna razmerja objavlja prosta dela in naloge

Pri predelavi povrtnin za nedoločen čas

Pisne prijave sprejema kadrovska služba delovne organizacije v roku 15 dni od dneva objave.

VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNI ZAVOD JESENICE
TOZD DELAVSKA UNIVERZA VIKTOR STRAŽIŠAR
Jesenice, Trg Toneta Čufarja 1

V soglasju z matično šolo Srednja šola ekonomske in družboslovne usmeritve Kranj bo TOZD Delavska univerza Viktor Stražišar Jesenice vpisovala

v 4. letnik administrativne šole — za poklic upravni tehnik po novem prenovljenem programu.

V tem šolskem letu bomo organizirali pouk za diferencialne izpite, ki so pogoj za vpis v 4. letnik upravno-administrativne šole, ki se bo pričel v šolskem letu 1988/89.

Vpišejo se lahko vsi tisti, ki imajo zaključeno dveletno poklicno šolo ali triletno šolo usmerjenega izobraževanja — poklicni administrator.

Ob vpisu je potrebno priložiti zaključno spričevalo o končani poklicni šoli ali indeks triletna šole usmerjenega izobraževanja.

Prijave sprejema TOZD Delavska univerza Viktor Stražišar Jesenice, telefon 81-072.

MALI OGLASItel.: 27-960
cesta JLA 16**aparati, stroji**

Prodaj STOLP marenc s CD. Hugo Stubler, Proletarska 3/a, Tržič, tel.: 51-569 16753

Prodaj COMMODORE 64 in 80-litrski BOJLER. Hotemaže 6, tel.: 45-359 16755

Prodaj star šivalni STROJ singer. Miha Debeljak, Dolenja vas 51, Selca 16768

Ugodno prodaj dve CISTERNI po 1600 litrov. Tel.: 70-267, popoldan 16784

Prodaj TORNOS Ø 7, opremo za fotografiranje, opremo za montažo filma super 8, gramofon iskra 2006. Vse v dobrem stanju, 4 nove zvočnike 250 W bas in 8 kosov pripadajočih super horn. Bašelj 27/a, tel.: 45-285 16788

Prodaj pletnilni STROJ standard. Jožic, C. 1. maja 61, nadstropje 5, št. stanovanja 21, tel.: 22-615 16665

Prodaj sipov samohodni OBRAČALNIK. Tel.: 68-237 16671

Prodaj traktorski VALJ za valjanje njiv. Cesta na Brdo 22, Kokrica 16579

Prodaj TV črno-bel gorenje 5, star 4 leta. Marija Habuš, Krašnova 21, Kranj 16692

ZK SPECTRUM 48 K in opremo, prodaj. Hotemaže 58, tel.: 45-069 16694

Prodaj pralni STROJ. Tel.: 70-491 16703

Prodaj črno-bel TV, staro 8 let in avtorizirani setar, nov. Naslov v ogl. od delku 16706

Prodaj šivalni STROJ bagat z omari. Tel.: 37-540, zvečer 16707

Prodaj hi-fi STOLP toshiba najnovejši model s carinsko deklaracijo. Tel.: 51-296, od 9. do 13. ure 16708

Prodaj črno-bel TV trim in radio gorenje RS 2000 2 x 35 W. Tel.: 68-176, po 15. uri 16713

Prodaj rabljen pralni STROJ gorenje, cena po dogovoru. Marija Plut, Cankarjeva 8, Radovljica 16714

Prodaj črno-bel TV gorenje z manjšo okvaro, zelo poceni. Anton Režek, Pot Mihe Fistra 10, Naklo, tel.: 47-248 16727

Prodaj mizarski STROJ štiri operacije ter tračni brusilni STROJ. Gabor, Čapuz 34, Begunje 16729

Prodaj nov PUHALNIK olge meglič, premer cevi Ø 33, z noži ter 50 m² kombi plošč. Lavrič, Gorenjska c. Na- 16736

Prodaj PUHALNIK tajfun. Tel.: 45-117 16738

razno prodaj

Prodaj nosečniško PALERINO, zelene barve, zelo malo uporabljeno. Irma Nemc, Cankarjeva 17, Tržič, tel.: 50-422 16745

Prodaj silažno KORUZO. Sp. Bitnje 16754

Prodaj krmično KORENJE za zajce in jedilno KORENJE, rdeče. Gasilca 35, Senčur 16761

Prodaj ITISON, oranžno-rdeče barve v izmeri 431 x 311, po ugodni ceni in nekaj rabljenih rezervnih delov za Z 101. Lojze Markelj, Na Kresu 22, Železniki, tel.: 66-578 16778

Ugodno prodaj dve GUMI tigar radial za Jugo, JADRALNO DESKO jugo 6,4 m, gips PLOŠČE 30 kosov in OPEKO modular 200 kosov. Benjamin Kavčič, Novovaska 61, Ziri 16787

Prodaj smučarsko opremo, smuče RC, pancarje SR, okovje marker, kompozitni elho, bundo mond metka in MOPEO APN 4. Omeje, Hrastje 118 16673

Krnjeno JAKNO (nutrija-kosi) št. 36, ugodno prodaj. Ogled v soboto in nedeljo. Silar, Benedikova 34, Kranj 16676

Prodaj ŽELEZO Ø 6 mm 300 kg, tomos avtomatik (lita platišča), poroliti 8 cm, 300 kosov, okno (140x140) in balkonska vrata (80x220), oboje termokle, do 13. ure 16685

Prodaj JADRALNO DESKO burin primerno za učenje. Ogriz, tel.: 23-928 16690

Prodaj ribiško PALICO in KITARO. Tel.: 45-114 16695

Prodaj drobni KROMPIR. Mavčič 15 16696

Prodaj LEGUSTER za živo mejo. Parizanska 28, Senčur 16699

Prodaj JEČMEN za seme ali za pitanje. Vopovlje 8, tel.: 42-765 16702

Prodaj otroški športni VOZIČEK znamke peg. Tel.: dopoldan 81-441, int. 3204 16705

Prodaj otroško POSTELJO in otroški globok VOZIČEK, rabljen tri mesece, cena 10 SM. Stojan, Sp. Besnica 91/a 16709

Prodaj HARMONIKO v zelo dobrem stanju weltmaister, 80 basno. Trstenik 48, tel.: 46-346 16712

Prodaj suha bukova DRVA in KRAVO. Vovk, Vrtnje 13, Radovljica 16722

Prodaj drobni KROMPIR. Tel.: 42-764, zvečer od 20. do 21. ure 16724

Ugodno prodaj starejši otroški globok VOZIČEK, stajajo, hajo in nahrbtnik. Blejska 12, Tržič, tel.: 50-270 16735

Prodaj KAVČ, ohranjen. Tel.: 37-164 16765

Prodaj rabljen ŠTEDILNIK küppersbusch. Mirko Perne, Kocjanova 11, Kranj 16771

Prodaj KAVČ, ohranjen. Tel.: 37-164 16765

Prodaj rabljen ŠTEDILNIK küppersbusch. Mirko Perne, Kocjanova 11, Kranj 16771

Prodaj KAVČ, ohranjen. Tel.: 37-164 16765

Prodaj KAVČ, ohranjen. Tel.: 37-164 16765

Prodaj KAVČ, ohranjen. Tel.: 37-164 16765

Ugodno prodaj malo rabljeno SPALNICO in dnevno SOBO. Tel.: 62-314 16746

Prodaj nov končarjev kombiniran HLADILNIK z omaro za 19 SM. Mihajlovič, Britof 223, popoldan 16750

Ugodno prodaj sedežno garnituro kofce. Tel.: 26-152 16325

SPALNICO malo rabljeno, prodaj. Tel.: 21-012, od 16. ure dalje. Kocjanova 6, Kranj 16326

Prodaj emo PEČ na olje in 250 kosov PUNT. Vili Božič, Doslovec 22 16667

Prodaj termoakumulacijsko PEČ 3 KW. Sušnik, Drolčev nas. 2, Orehek, tel.: 27-343 16674

Prodaj PEČ na olje in razno staro pohištvo. Tel.: 22-938 16682

Prodaj nov küppersbusch itpp Ribnica. Tel.: 21-165 16719

Prodaj raztegljivo sedežno garnituro meblo, cena 55 SM, stara eno leto. Štimac, Frankovo nas. 160, Škofja Loka, tel.: služba 61-289 16731

Prodaj ŠTEDILNIK (2plin, 2 elektrika), star 6 let in pralni STROJ, star 4 leta, cena po dogovoru. Frelj, Sovodenj 12, tel.: 69-163 16740

gradbeni mat.

Prodaj suhe smrekove DESKE in PLOHE. Slap 13, Tržič, tel.: 51-113 16751

Prodaj iverne PLOŠČE, 18 mm po stari ceni. Tel.: 88-731 16756

Prodaj fasadni ODER in LETVE za izdelavo vogalov. Tel.: 28-805 16764

Prodaj 30 m suhih bukovih DRV in 4 kubike macesnovih DESK 2 cm do 8 cm. Nande Frelj, Podporezen 5, Podbrdo 16766

Prodaj 60 m² 5 cm KOMBI plošč. Töne Eržen, Sr. Bitnje 20 16786

Prodaj novo OKNO Z ROLETO (temnorjava) 120 x 120 cm. Marinšek, Sp. Duplje 26, popoldan 16788

živali

Prodaj NIMFE. Hafnerjevo naselje 109, Škofja Loka, tel.: 61-641 16767

Prodaj mlado KOZICO, staro 6 mesecev in samsko KOZO, staro 4 leta. Enis Kamenčič, Savska c. 42, Kranj 16783

Prodaj črno koker ŠPANJELKO z rodomnikom, staro 7 tednov. Anuša Torcar, Begunjska c. 23, Lesce, tel.: 75-320 16390

Prodaj KRAVO simentalke po telitvi ali s telerom. Peračica 4, pri Brezjah 16663

Prodaj 5 mesecev staro haflinger ŽREBICO. Kavar, Podlublje 92, tel.: 51-268 16670

Prodaj TELICO, 450 kg, simentalke, A kontrola. Podhom 33 16688

Poceni prodaj mlado PSIČKO ovčarke. Tel.: 28-750 16698

Prodaj eno leto stare KOKOŠI nesnice in kokoši za zakol. Cegelnica 1, Naklo 16700

PRAŠICE težke od 20 do 90 kg, prodaj. Franc Kapus, Zagoriška 16, Bled 16730

posesti

GARAŽO pri Vodovodnem stolpu, prodaj. Tel.: (061) 40-195, po 16. uri 16780

GARAŽO za nebotičnikom oddam v najem za eno leto. Tel.: 33-445 16669

Ugodno prodaj dve GUMI tigar radial za Jugo, JADRALNO DESKO jugo 6,4 m, gips PLOŠČE 30 kosov in OPEKO modular 200 kosov. Benjamin Kavčič, Novovaska 61, Ziri 16787

Prodaj smučarsko opremo, smuče RC, pancarje SR, okovje marker, kompozitni elho, bundo mond metka in MOPEO APN 4. Omeje, Hrastje 118 16673

Krnjeno JAKNO (nutrija-kosi) št. 36, ugodno prodaj. Ogled v soboto in nedeljo. Silar, Benedikova 34, Kranj 16676

Prodaj ŽELEZO Ø 6 mm 300 kg, tomos avtomatik (lita platišča), poroliti 8 cm, 300 kosov, okno (140x140) in balkonska vrata (80x220), oboje termokle, do 13. ure 16685

Prodaj JADRALNO DESKO burin primerno za učenje. Ogriz, tel.: 23-928 16690

Prodaj ribiško PALICO in KITARO. Tel.: 45-114 16695

Prodaj drobni KROMPIR. Mavčič 15 16696

Prodaj LEGUSTER za živo mejo. Parizanska 28, Senčur 16699

Prodaj JEČMEN za seme ali za pitanje. Vopovlje 8, tel.: 42-765 16702

Prodaj otroški športni VOZIČEK znamke peg. Tel.: dopoldan 81-441, int. 3204 16705

Prodaj otroško POSTELJO in otroški globok VOZIČEK, rabljen tri mesece, cena 10 SM. Stojan, Sp. Besnica 91/a 16709

Prodaj HARMONIKO v zelo dobrem stanju weltmaister, 80 basno. Trstenik 48, tel.: 46-346 16712

Prodaj suha bukova DRVA in KRAVO. Vovk, Vrtnje 13, Radovljica 16722

Prodaj drobni KROMPIR. Tel.: 42-764, zvečer od 20. do 21. ure 16724

Ugodno prodaj starejši otroški globok VOZIČEK, stajajo, hajo in nahrbtnik. Blejska 12, Tržič, tel.: 50-270 16735

Prodaj KAVČ, ohranjen. Tel.: 37-164 16765

Prodaj KAVČ, ohranjen. Tel.: 37-164 16765

Prodaj KAVČ, ohranjen. Tel.: 37-164 16765

Prodaj KAVČ, ohranjen. Tel.: 37-164 16765

Prodaj KAVČ, ohranjen. Tel.: 37-164 16765

Iščemo KUJARJA ali KUJARICO za nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu, kasneje možna redna zaposlitev. Gostilna pri Jarmu, Kropa 2 16741

Sprejem kakršnokoli delo na dom. Šifra: Cerkije 16748

Iščemo zastopnike za prodajo otroških igrač. Zeželjena je srednješolska izobrazba in akviziterske izkušnje. Javite se z obveznim življenjepisom pod šifro: Zanesljivost 16763

Prijazne in komunikativne sodelavce vabimo k prodaji knjig za otroke. Šifra: Žur-tur 16774

Dobri sodelavci, prima knjige in čudovito zaslužek. Pridružite se nam. Šifra: Vse O.K. 16775

Iščemo mlajši upokojenki, kuharico za delo v popoldanskem času in osebo za pomoč v kuhinji dopoldan. Tel.: 75-504 16785

Iščemo KUJARJA ali KUJARICO za nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu, kasneje možna redna zaposlitev. Gostilna pri Jarmu, Kropa 2 16741

Sprejem kakršnokoli delo na dom. Šifra: Cerkije 16748

Iščemo zastopnike za prodajo otroških igrač. Zeželjena je srednješolska izobrazba in akviziterske izkušnje. Javite se z obveznim življenjepisom pod šifro: Zanesljivost 16763

Prijazne in komunikativne sodelavce vabimo k prodaji knjig za otroke. Šifra: Žur-tur 16774

Dobri sodelavci, prima knjige in čudovito zaslužek. Pridružite se nam. Šifra: Vse O.K. 16775

Iščemo mlajši upokojenki, kuharico za delo v popoldanskem času in osebo za pomoč v kuhinji dopoldan. Tel.: 75-504 16785

Iščemo KUJARJA ali KUJARICO za nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu, kasneje možna redna zaposlitev. Gostilna pri Jarmu, Kropa 2 16741

Sprejem kakršnokoli delo na dom. Šifra: Cerkije 16748

Iščemo zastopnike za prodajo otroških igrač. Zeželjena je srednješolska izobrazba in akviziterske izkušnje. Javite se z obveznim življenjepisom pod šifro: Zanesljivost 16763

Prijazne in komunikativne sodelavce vabimo k prodaji knjig za otroke. Šifra: Žur-tur 16774

Dobri sodelavci, prima knjige in čudovito zaslužek. Pridružite se nam. Šifra: Vse O.K. 16775

Iščemo mlajši upokojenki, kuharico za delo v popoldanskem času in osebo za pomoč v kuhinji dopoldan. Tel.: 75-504 16785

Iščemo KUJARJA ali KUJARICO za nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu, kasneje možna redna zaposlitev. Gostilna pri Jarmu, Kropa 2 16741

Sprejem kakršnokoli delo na dom. Šifra: Cerkije 16748

Iščemo zastopnike za prodajo otroških igrač. Zeželjena je srednješolska izobrazba in akviziterske izkušnje. Javite se z obveznim življenjepisom pod šifro: Zanesljivost 16763

Prijazne in komunikativne sodelavce vabimo k prodaji knjig za otroke. Šifra: Žur-tur 16774

Dobri sodelavci, prima knjige in čudovito zaslužek. Pridružite se nam. Šifra: Vse O.K. 16775

Iščemo mlajši upokojenki, kuharico za delo v popoldanskem času in osebo za pomoč v kuhinji dopoldan. Tel.: 75-504 16785

Iščemo KUJARJA ali KUJARICO za nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu, kasneje možna redna zaposlitev. Gostilna pri Jarmu, Kropa 2 16741

Sprejem kakršnokoli delo na dom. Šifra: Cerkije 16748

Iščemo zastopnike za prodajo otroških igrač. Zeželjena je srednješolska izobrazba in akviziterske izkušnje. Javite se z obveznim življenjepisom pod šifro: Zanesljivost 16763

Prijazne in komunikativne sodelavce vabimo k prodaji knjig za otroke. Šifra: Žur-tur 16774

Dobri sodelavci, prima knjige in čudovito zaslužek. Pridružite se nam. Šifra: Vse O.K. 16775

Iščemo mlajši upokojenki, kuharico za delo v popoldanskem času in osebo za pomoč v kuhinji dopoldan. Tel.: 75-504 16785

Iščemo KUJARJA ali KUJARICO za nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu, kasneje možna redna zaposlitev. Gostilna pri Jarmu, Kropa 2 16741

Sprejem kakršnokoli delo na dom. Šifra: Cerkije 16748

Iščemo zastopnike za prodajo otroških igrač. Zeželjena je srednješolska izobrazba in akviziterske izkušnje. Javite se z obveznim življenjepisom pod šifro: Zanesljivost 16763

Prijazne in komunikativne sodelavce vabimo k prodaji knjig za otroke. Šifra: Žur-tur 16774

Dobri sodelavci, prima knjige in čudovito zaslužek. Pridružite se nam. Šifra: Vse O.K. 16775

Iščemo mlajši upokojenki, kuharico za delo v popoldanskem času in osebo za pomoč v kuhinji dopoldan. Tel.: 75-504 16785

Iščemo KUJARJA ali KUJARICO za nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu, kasneje možna redna zaposlitev. Gostilna pri Jarmu, Kropa 2 16741

Sprejem kakršnokoli delo na dom. Šifra: Cerkije 16748

Iščemo zastopnike za prodajo otroških igrač. Zeželjena je srednješolska izobrazba in akviziterske izkušnje. Javite se z obveznim življenjepisom pod šifro: Zanesljivost 16763

Prijazne in komunikativne sodelavce vabimo k prodaji knjig za otroke. Šifra: Žur-tur 16774

Dobri sodelavci, prima knjige in čudovito zaslužek. Pridružite se nam. Šifra: Vse O.K. 16775

Iščemo mlajši upokojenki, kuharico za delo v popoldanskem času in osebo za pomoč v kuhinji dopoldan. Tel.: 75-504 16785

Iščemo KUJARJA ali KUJARICO za nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu, kasneje možna redna zaposlitev. Gostilna pri Jarmu, Kropa 2 16741

Sprejem kakršnokoli delo na dom. Šifra: Cerkije 16748

Iščemo zastopnike za prodajo otroških igrač. Zeželjena je srednješolska izobrazba in akviziterske izkušnje. Javite se z obveznim življenjepisom pod šifro: Zanesljivost 16763

Prijazne in komunikativne sodelavce vabimo k prodaji knjig za otroke. Šifra: Žur-tur 16774

Dobri sodelavci, prima knjige in čudovito zaslužek. Pridružite se nam. Šifra: Vse O.K. 16775

Iščemo mlajši upokojenki, kuharico za delo v popoldanskem času in osebo za pomoč v kuhinji dopoldan. Tel.: 75-504 16785

Iščemo KUJARJA ali KUJARICO za nadomeščanje delavke na porodniškem dopustu, kasneje možna redna zaposlitev. Gostilna pri Jarmu, Kropa 2 16741

Sprejem kakršnokoli delo na dom. Šifra: Cerkije 16748

Iščemo zastopnike za prodajo otroških igrač. Zeželjena je srednješolska izobrazba in akviziterske izkušnje. Javite se z obveznim življenjepisom pod šifro: Zanesljivost 16763

LADO 1600, letnik 1981, 67.000 km, dobro ohranjeno, garažirano, prodaj za 2,6 Mio. Tel.: 50-348 16666

FIAT 126 P, letnik 1978, prevoženih 68.000 km, prodaj. Tel.: 35-352 16668

Prodaj odlično ohranjeno Z 750, dodatno opremljeno. Pavšer, Hotemaže 65 16672

Za Z 750, poceni prodaj, motor, stekla, motorček za brisalce, platišča ter nov prednji blatnik, ohišje ležajev z ležaji in pesto. Volk, Prebačevo 65 16677

Prodaj APN 6 star 3 mesece dobro ohranjen in dodatno opremljen. Marjan Jagodic, Dvorje 69 16681

Prodaj Z 750, letnik november 1976, registriran, vozen za 520.000 din. Hrušica 64, Jesenice 16683

Prodaj FIAT 125, letnik 1977, registriran do februarja 1988. Tel.: 57-053 16684

Prodaj R 4 GTL, letnik 1982. Tel.: 42-950, zvečer 16686

Ugodno prodaj DIANO, letnik 1978, generalno obnovljena, registrirana do junija 88. Tel.: 68-348 16687

Prodaj GOLF JGL, letnik 1982, 69.000 km, poceni in nujno. Tel.: 82-188, po 18. uri 16689

Prodaj zadnjo HAVBO za R 9. Drago Kologan, Rečiča 2, Bled 16691

Prodaj dobro ohranjeno Z 101, letnik 1980. Ekar, Tupaliče 18, Predvdor 16693

Prodaj MOTOR za opel rekord, letnik 1965. Tel.: 24-357 16697

Prodaj GOLFA JGL, letnik 1981 ali pa zamenjam za manjši avto. Milomirka, Levstikova 1, Kranj 16704

Prodaj nov AVTOMATIK, s smernim kazalcem, 25-odstotkov ceneje. Ogled popoldan. Tel.: 36-242 16710

Prodaj JETTO, letnik 1981. Begunje 45 na Gorenjskem 16715

Prodaj Z 101 mediteran, letnik 1979, registrirano do septembra 1988. Jarča dolina 7, Ziri, tel.: 69-703 16717

Prodaj Z 101, letnik 1976. Tel.: 33-281 16718

Ugodno prodaj tomos AVTOMATIK in APN 6, oba skoraj nova. Gregorc, Mlaka 75, tel.: 27-200 16721

Prodaj TOMOS AVTOMATIK, star 7 mesecev ali zamenjam za videorekorder. Igor Stepan, Valjavčeva 12, Kranj, tel.: 22-702 16723

Poceni prodaj rezervne dele in nekoliko karambolirano Z 101, črno-beli TV minirama in dirkalno KOLO pinarelo. Janez Dolenc, Smokuč

Podljubeljska šola je obnovljena

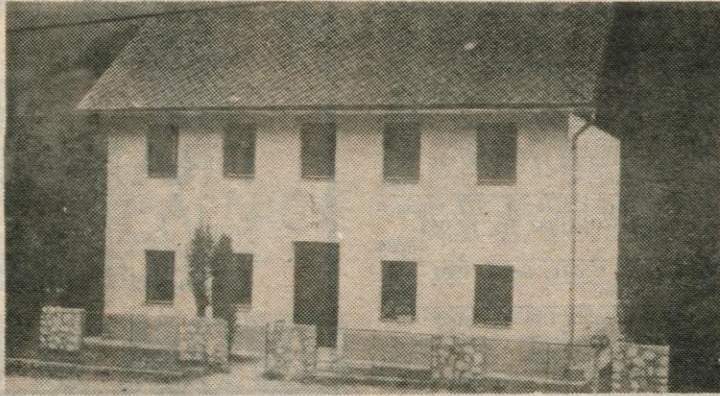
Lepše kot doma

»Otroci, kaj vam je najbolj všeč v vaši »novi« šoli?«
In zaženo v en glas:
»Učilnica!«
»Telovadnica!«
»Vseeeeee!«

Še leto nazaj so se otroci, ki obiskujejo prvi in drugi razred osnovne šole v Podljubelju, stiskali v enem samem razredu, ki je obenem moral služiti tudi za telovadnico, jedilnico, glasbeno sobo, večnamenski prostor in še kaj. Če so hoteli razgrniti po tleh blazine za telovadbo, so morali pospraviti klopi in stole. Okna so bila majhna, prostori mrzli, temni.

Zdaj je tu živo nasprotje. Od vseh sten, od vseh vrat veje toplina. Spodaj je mala kuhinja z jedilnico, kjer je bil prej razred, je zdaj telovadnica, učilnica pa je zgoraj, vsa svetla in zračna, z razgledom po vsem Podljubelju. In na drugi strani je soba za male šolarje, iz nekdanje stare kopalnice pa je nastal prijeten igralni kotiček. Pa to še ni vse. Izkoriščeno je tudi podstrešje, kjer sta tovarišici Maja in Gabi dobili svoj kabinet, mali šolarji in učenci pa knjižnico. Z vseh sten veje toplina, vse je opaženo z leseno oblogo. In otroci so navdušeni še bolj, kot tovarišici. Saj je lepše kot doma! Maji in Teji se kar ne da domov, najraje jo še malce zavijeta v igralni kotiček k punčkam, fantje pa se, če se le morejo, še enkrat zapode čez mehke telovadne blazine, preden se podajo skozi vrata.

Podružnična šola Podljubelj, ki spada pod Osnovno šolo heroja Albina Grajzerja, je bila včasih sirotišnica, po zadnji vojni pa so v njej uredili šolo, en razred, zgoraj pa je bilo stanovanje. Ko je prišla moda za ukinjanje malih podeželskih šol in vožnja otrok v mesto, so se Podljubeljčani uprli in s težavo obdržali svojo šolo. A vse do lani je bil šoli namenjen le en prostor,

Že na zunanjo je šola v Podljubelju prava lepota

Telovadnico lahko uporabljajo vsak trenutek, nič več ni treba iz razreda odnašati klopi

eden pa mali šoli. Letos julija pa so se le lotili, jo predelali od tal do vrha in zdaj je tu vsa lepa in vsa prenovljena. Vsak kotiček je namenjen le otrokom. Ni jih veliko: 17 je otrok v obeh razredih, 10 v prvem in 7 v drugem razredu, 9 pa v mali šoli.

Za prenovno šole so prispevale vse tržiške delovne organizacije. Priznati je treba: kadar gre za otroke, tržiški delavci nikoli ne odrečejo pomoči, pa če so še bolj na tesnem z denarjem. Šolarji pa se jim potem oddolže s kul-

Štefica Nemec: »Naš Samo je v novi šoli presrečen. Najbolj pa so mu všeč lesene obloge.«

turnimi programi ob Novem letu, ob 8. marcu in podobno. Z delom pa so pomagali tudi starši in krajanje. Kar se je le dalo, so postorili sami, da so bili nižji stroški.

Zdaj bi šola potrebovala le še malce nove opreme, saj so klopi tudi že po več kot trideset let stare. Toda nič ne sitnarijo v šoli. Kadar bo, pa bo. Da so le toliko spravili skupaj. Že to je več, kot so sploh kdaj upali.

D. Dolenc

Sadovnjak Resje pri Podvinu

abolk komaj za stalne kupce

Podvin, 5. oktobra — Letošnji pridelek je celo nekaj slabši, kot so predvidevali. »Prodali bi lahko tisoč ali pa celo več ton jabolk, žal pa jih je letos le dobrih tristo,« pravi vodja sadovnjaka inž. Tine Benedičič.

V starem delu nasada letina ni najboljša. Tudi zato, ker sta letos skoraj povsem odpovedala jonatan in koksoranžna rejeta. Novejši del sadovnjaka pa je še premlad, da bi lahko nadomestil izpad. Prihodnje leto računajo, da bi morala biti letina boljše, čeprav sadovnjak ne bodo spreminjali. Krčenje starega dela sadovnjaka in zamenjava z novimi sortami je v programu šele naslednje leto.

»Ker bomo letos obrali le približno 300 ton jabolk, imamo velike težave. Prodajo za posamezne kupce smo morali praktično črtati. Mnogi, ki pridejo od daleč, se zato jezijo, vendar smo nemočni. Skušali bomo zagotoviti minimalne količine jabolk tistim stalnim kupcem (sindikatom), ki so se pravočasno prijavili,« je povedal inž. Tine Benedičič.

Precej manj dela kot lani, ko je znašal pridelek prek 700 ton, imajo zato letos tudi obiranci in prebiralci. Zgodnje sorte so že zdavnaj obrali, ta teden pa bodo še najbolj pozne.

»V sadovnjaku Resje sem

začela delati predsednici leti kot obiralka,« pravi Francka Pikon iz Radovljice, sicer pa upokojenka radovljiške Almirne. »Zdaj v drevesa ne lezem več. Obiranje je za zdrave in

A. Žalar

Zganja ne bo — Sadja letos tudi v vaseh pod gorami, pod Dobro, ki so poznane po dobrih letinah in odličnem domačem žganju, ne bo. Malo orehov si še obetajo, drugega pa ne veliko. Le buče so dobro obrodile, pravi Jaka Smolej, Boštjan iz Slatne. No, če ne bo žganja, pa bo več suhega mesa... — Foto: D. Dolenc

GLASOVA ANKETA

Na Sovodnju obnavljajo združni dom

Delavci denar, kmetje les in delo

Sovodenj, 2. oktobra — Združni ali kulturni dom, kot mu tudi pravijo, so na Sovodnju zgradili 1949. leta. Precej na hitro in z materialom, ki se ga je tedaj pač dalo dobiti. To se je domu tudi maščevalo.

Vera Kokelj iz Laniš, zaposlena v Termopolu: »Po vojni in še dolga leta kasneje je bilo v domu zelo živahno kulturno življenje, celo kino smo imeli. Zdaj so v glavnem samo se proslave ob praznikih, veselice, gledališke igre, ki jih prireja KUD Boštjan Jezeršek. Ravno pred poldrugim mesecem so spet ponovili Gosposko na kmetiji. Obnova doma je nujna. Pohvalno je, kako so se ljudje vzeli skupaj, kako so tudi vsi okoliški kmetje dali les in pomagali pri zamenjavi ostrejša in prekrivanju.«

Srečko Debeljak, predsednik skupščine krajevne skupnosti Sovodenj: »Krajevna skupnost od nedavna drži roke le nad polovico združnega doma, v kateri so dvorana, mala dvorana, oder, garderoba, podstrešje in spodaj še majhna kuhinja. O obnovi smo se začeli pogo-

varjati že pred osmimi leti, moči smo zbrali še le lani, ko smo delavci začeli združevati dva od-

stotka od bruto plač, kmetje pa so prispevali okrog sto kubikov lesa in gradili novo streho. Stara je puščala, zatorej so bili stropi vsi trhli. Posebej moram pohvaliti krajanje iz Podlaniš in Jazen, ki so tudi prispevali za obnovo, čeprav so iz idrijske občine. Ostrejšje smo že zamenjali, dali novo kritino, strope, obnovili elektriko, vgradili bomo nova okna, za opremo pa nam bo zmanjkalo denarja. Potrkali bomo na vrata tovarn. Otvoritev za krajevni praznik, 18. oktober, še ne bo. Morda se nam bo posrečila proslava za 29. november, čeprav so pred nami še zahtevna 'fina' dela, ki do takrat ne bodo povsem končana.«

Edvin Osredkar, kmet iz Javorjevega dola: »Kmetje smo za napredek, vedno smo podprli skupne akcije. Brez njih na podeželju ne bi bilo nič narejenega ali pa zelo malo. Združni dom smo dolgo samo 'flikali', desetletje prepozno smo se lotili temeljite obnove. Kmetje smo prispevali vsak približno po dva kubika lesa, ki smo ga zvozili na žago, razen tega pa smo še štiri dni delali pri obnovi.«

H. Jelovčan
Foto: G. Šinik

FOTOREPORTAŽA

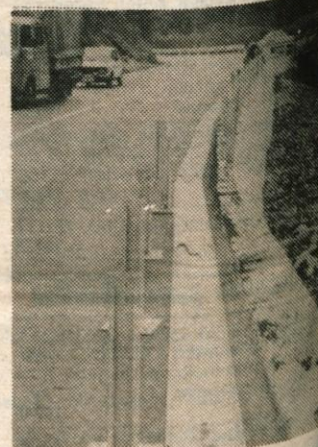
H. J., Foto: G. Šinik

Od Žirov do Gorenje vasi

Nič več nejevolje, psovanja, strahu, da se bo komu vdrlo pod jeklenim konjem, da bo koga povozilo, ni več kot običajno tveganje, ki preti tudi na cestah brez velikih pasti. Žirovcem in vsem, ki so potovali tja ali še nameravajo, se je srca odvalil težak kamen. Vsem gospodarskim in družbenim težavam navkljub se od Žirov navzdol veliko dogaja.

●Tudi Hotaveljci so si oddahnili, ker imajo širšo cesto od Lipana do Tesnarja.

●Po novem odseku od Šela do Trebije je treba postoriti le še nekaj finih del.

Kaj pa škofjeloški zamašek?!

Prašiči ne smejo v oddaljeni Rovt

Jesenice, 5. oktobra — Nekateri sosedje v oddaljenem Plavškem Rovtu nad Jesenicami ne marajo Romanove kmetije, kajti mladi Roman se je odločil, da bo na leto vzredil 600 plemenskih svinj. Komu le je napoti njegov hlev in kaj pravi jeseniška občina, ki tako vztrajno podpira kmetijstvo v občini?

24-letni Roman Klinar iz Plavškega Rovta nad Jesenicami je v Rovtih podedoval veliko in trdno Klinarjevo kmetijo, staro 400 let. Mladi, delavni in pridni Roman se je nemudoma odločil, da nadaljuje družinsko tradicijo in v Rovtih kmetijo ohrani, zgradi velik in sodoben hlev ter se začne preživljati s kmetijstvom.

Podjetni mladi kmet ni odlašal niti minuto in je na kmetiji delal vztrajno in prizadevno. Po posvetu s kmetijskimi strokovnjaki in po lastnem premisleku je prišel do spoznanja, da bi bila najbolj donosna prašičereja, če hoče v tem visokogorskem svetu od kmetijstva živeti in napredovati.

A nasveti strokovnjakov in Romanovi računi so bili računi brez krčmarja!

Takoj, ko je bila njegova namera znana, so se oglasili nekateri sosedje, krajevna skupnost, vsi »faktorji« pač, in divje protestirali, češ da nikakor ne bodo živeli v obupnem smradu, ki ga povzroča vzreja plemenskih svinj.

»Že prej sem redil prašiče, oddal 15 ton jeseniški klavnici, zdaj pa vzrejo nameravam povečati,« pravi Roman. »Zato gradim večji hlev, v katerem bo najbolj sodobna tehnologija in prav nič ne bo smrdele. Vse bo na betonskih rešetkah in odtekalno v gnojno jamo, povsod bodo ventilatorji. Na leto nameravam vzrediti najmanj 600 svinj, pri tem pa me podpira le Gorenjska kmetijska zadruga Kranj, ki mi je dala nepovratna sredstva. Z Jesenic denarja ne morem dobiti, saj sem po treh letih gradnje, prošnji, iskanja soglasij dobil celo odločbo, da ne smem graditi!«

Romanu so torej po treh letih sporočili, da ne sme graditi, če ne preskrbi še mnenja Zavoda za zdravstveno varstvo... »Ko bom tega dobil, bodo spet poiskali kaj drugega,« pravi Klinar. »Čuda inšpekcij se je že zvrstilo v mojem hlevu, na vsak način mi vzrejo hočejo preprečiti.«

Roman Klinar torej bridko okuša vse birokratske sitnosti, kajti okolica se njegove farme vztrajno in z vsemi sredstvi otepa. Pri tem pa se postavlja nekaj resnih vprašanj, na katera bodo morali

Roman Klinar gradi v Plavških Rovtih sodoben hlev. — Foto: D. Sedej

»pristojni« na Jesenicah jasno in glasno odgovoriti. Vedeti je treba, da je Plavški Rovt majhno kmečko naselje, daleč od strnjanih stanovanjskih naselij, visoko v hribih. Mlademu kmetu govedoreja tu ne zagotavlja zasluzka; če bo po jeseniški logiki lahko redil le pet kravjih repov v hlevu in šest kur na dvorišču, bo kmetijstvo opustil, kmetija bo propadla. Kakšne posebne turistične prihodnosti odmaknjeni Rovt pač nima, saj v kraju ni niti ene turistične sobe, še manj gostilne.

Če kje, potem je tu prostor za farmo, kajti Rovt je izrazito kmečko naselje. Na kmetih pa gnoj običajno ne diši, ampak smrdi. Romanov hlev bo najzgodnejši, Roman ohranja kmetijo, zato sprašujemo jeseniški kmetijski sklad in jeseniško občino: čemu sploh tolikšna podpora kmetijstvu v ob-

D. Sedej